

életi

HÍRADÓ

XV. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1971. MÁJUS 8.

U Thant Genfben

A gazdasági együttműködés megőv a háborús veszélytől

U Thant, az ENSZ főtitkára, az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ECE) Genfben tartott évi ülésén mondott beszédében dicsérrel adózott az európai országoknak azért, hogy a közük mutatkozó politikai különbségek ellenére erősítették gazdasági együttműködésüket. U Thant szerint ez az egyre növekvő gazdasági együttműködés a világ új realitása, amely azt jelenti, hogy senki sem járhatja útját egyedül, hanem minden személy, minden szociális csoportosulás, minden állam és minden világrész úgy a többiekkel.

A főtitkár rámutatott, hogy a nyugat- és kelet-európai államok közötti politikai kapcsolatok is megjavultak.

Ezután arról beszélt, hogy a közös piac és a KGST bizonyította, mennyire előnyösek tagállamaik számára. U Thant azt a véleményét hangoztatta, hogy amit Európában egy bizonyos területen sikerült elérni, annak egy napon az egész világra vonatkozóan érvényesnek kell lennie. A világméretű gazdasági együttműködés az egyetlen lehetőség a világnak a háborús veszélytől történő megővására.

Végül emlékeztetett arra, hogy a fegyverkezési verseny keretében évenként 200 milliárd dollárt fordítanak fegyverkezésre.

Jóváhagyta az arab államszövetséget az Arab Szocialista Unió központi bizottsága

Ülést tartott az Arab Szocialista Unió központi bizottsága. Tájékoztató források szerint rövid ülés után a központi bizottság jóváhagyta az EAK, Szíria és Líbia föderációját.

A jóváhagyás líbiai, illetve szíriai részről már korábban megtörtént.

Ülést tartott az EAK minisztertanácsa is. A Mahmud Fawzi miniszterelnök vezetésével megtartott kormányülés az államszövetség megalakulását helyeslő határozatot fogadott el.

U Thant ENSZ-főtitkár befejezte svájci látogatását. Elutazása előtt, ismét Gunnar Jarring svéd diplomatával folytatott megbeszélést. Az eszmecsere során nem adtak ki közleményt, de a főtitkár később újságíróknak nyilatkozva elmondta, hogy bizonyos pozitív fejleményekre számít Közép-Keléken az elkövetkező egy-két folyamán. U Thant azt is bejelentette, hogy Gunnar Jarring konzultáció céljából, május közepén New Yorkba látogat.

Ostromállapot Törökországban

Ostromállapotot hirdettek Törökország 11 tartományában, beleértve Ankarát, Istanbult és Izmirt.

Az intézkedés célja, a hivatalos indoklás szerint, „a közrend helyreállítása”. A kormány döntését nyilvánvalóan befolyásolta, hogy Törökországba érkezik Rogers, amerikai és Douglas-Home, brit külügyminiszter, hogy részt vegyenek a Központi Szerződés Szervezete (CENTO), a volt bagdadi paktum miniszteri tanácsülésén.

EAK-álláspont az izraeli javaslatokról

A megszállt területek részleges kiürítése csak a teljes kivonulás bevezetője lehet

Az Egyesült Arab Köztársaság nagykövetei révén tájékoztatta a világ kormányait a közel-keleti helyzet legfrissebb fejleményeiről. Izrael úgynevezett rendezési javaslatairól és Kairó álláspontjáról. Az egyiptomi álláspont lényege abban foglalható össze, hogy a megszállt területek részleges kiürítése és minden ezzel kapcsolatos lépés csak az általános közel-keleti rendezés részeként értelmezhető. Az EAK álláspontját nyilatkozatában részletesen kifejtette Szadat elnök.

Donald Bergus, a kairói amerikai érdekképviselet vezetője közölte Mohamed Riad meghatalmazott miniszterrel, az egyiptomi külügyminisztérium protokollfőnökével, hogy az Egyesült Államok megérti az EAK határozott álláspontját, s a maga részéről az alábbi kötelezettségekhez tartja magát:

1. A részleges kiürítés nem választható el a Biztonsági Tanács határozatától, tehát része az 1967. november 22-i határozatban előírt általános rendezésnek, a részleges kiürítés a teljes kiürítés bevezető lépése.
2. Izraelnek vissza kell vonulnia az 1967. június 4-i határokra, ez az Egyesült Arab Köztársaság célja, és ezt az amerikai kormány is megerősítette.

Az Al Ahram értesülése szerint Bergus tájékoztatást adott a részleges kiürítésre vonatkozó izraeli javaslatokról, bár még folytatódna az amerikai-izraeli tárgyalások és javaslatok végleges formájáról. A tárgyalások arra irányulnak, hogy az izraeli elképzeléseket összhangba hozzák Szadat kifejtett álláspontjával. Az izraeli javaslat az alábbi pontokból áll:

1. Izraeli csapatkivonás a Szezi-csatornától keletre, 10 kilométer távolságra.
2. Izrael fenntartja a jogot, hogy visszatérjen a mostani állásokba, amennyiben megsértik a részleges kiürítésre vonatkozó megállapodást.
3. Izrael katonai cselekvési szabadsággal rendelkezik, amennyiben igazolhatóan talál egy ilyen intézkedést.
4. Az egyiptomi fegyveres erőknek meg kell tiltani, hogy átkeljenek a vízi úton, keletre Sinaí irányába.
5. A részleges kiürítés kezdetét követően bejelentik a hadiállapot végét.
6. A részleges kiürítésnek függetlennek kell lennie, nem tartozik a probléma általános rendezésének keretébe.
7. Gunnar Jarring vagy az ENSZ nem avatkozhat bele a részleges kiürítésre vonatkozó megállapodásba.
8. A részleges kiürítést össze kell kapcsolni a csatorna megnyitásával.

Az Al Ahram úgy értesült, hogy az EAK elutasítja az izraeli javaslat minden olyan pontját, amely ellentétes Kairó korábban kinyilvánított és Szadat által megerősített álláspontjával. A részleges kiürítés és a nemzetközi erők jelenléte a csatorna keleti partján az egyiptomi fegyveres erők átkelése nélkül a vízi út nemzetközivé tételét jelentené, s az elfogadhatatlan Egyiptom számára.

Az izraeli javaslatokból kitűnik, hogy Izrael el akarja különíteni a részleges kiürítést az általános rendezéstől, s ezzel állandósítani kívánja a tűzszüneti álláspontot és az arab területek megszállását.

Rogers amerikai külügyminiszter közel-keleti körútja során látogatást tesz Egyiptomban és Izraelben. A látogatás egyik fő célja a csatorna megnyitásának előmozdítása, az eltérő álláspontok közelítése. Az Al Ahram Rogers látogatását, kommentálva megállapítja, hogy Kairó kedvezően fogad minden, a válság megoldása érdekében kifejtett erőfeszítést, feltéve, hogy a megoldás olyan békét teremt, amely az igazságosság szilárd alapjain nyugszik. A lap emlékeztet rá, hogy a részleges kiürítés és a csatorna megnyitására vonatkozó kezdeményezés Kairóhoz fűződik.

A dél-vietnami szabadságharcosok offenzívája felélénkült

Dél-Vietnam egész területén felélénkült a népi felszabadító erők harci tevékenysége. A DNFF alakulatai tüzérési támadásokat intéztek az amerikai és dél-vietnami zsoldosaiak több megerősített állása ellen. Rakétákkal és aknavetőkkel lötték egyebek között a Da Nang-i amerikai óriás támaszpontot is. Összhangolt offenzívájuk célpontjai — a UPI jelentése szerint — Dél-Vietnam északi és keleti részében voltak.

A saigoni amerikai és dél-vietnami katonai parancsnokság hivatalos, de „nem teljes” adatokat közölt az elszenvedett veszteségekről. A dél-vietnami parancsnokság közleménye beismeri, hogy a népi erők támadásai nyomán szombat óta legkevesebb 54 dél-vietnami katona halt meg, 185 pedig megsebesült.

Az amerikaiak vesztesége ugyanezen idő alatt 7 halott, 60 sebesült és 3 „eltűnt” volt. Amerikai részről megerősítették, hogy a hazafiak az elmúlt 48 órában lelőttek egy amerikai helikoptert és egy kétféle millió dollár értékű F-4 Phantom típusú vadászbombázót.

Az amerikai B-52-esek folytatták szőnyegbombázásaikat Dél-Vietnam északi, Laosz déli és Kambodzsa keleti részében. Egyidejűleg a vadászbombázók Laosz területét támadták.

Stanley Resor amerikai hadseregügyi miniszter Saigonba érkezett, hogy „ellenőrizze a vietnamizálást”.

A dél-vietnami Felszabadítás rádió — Saigonban vett — adása szerint a DNFF fegyveres erőinek parancsnoksága felszólította a népi felszabadító erőköt, hogy „ne támadják azokat az amerikai katonákat vagy katonák csoportjait, amelyek szembelelnek a háborúval, követelik kivonásukat Dél-Vietnamból, szembelelnek saját parancsnokságuk parancsaival, nem folytatnak semmiféle ellenséges tevékenységet a felszabadító erőkkel szemben, nem támogatják a saigoni csapatokat, nem sértik meg a dél-vietnami népet, szabad-életét és vagyonát, nem avatkoznak a vietnami nép belügyeibe, s nem helyezkednek szembe a DNFF fegyveres erőinek a saigoni csapatok ellen indított hadműveleteivel.”

A DNFF parancsnoksága ugyanakkor felszólította saját erőit, hogy részesítsék jó bánásmódban a nép és a felszabadító erők oldalára álló amerikai katonákat.

tó erőköt, hogy „ne támadják azokat az amerikai katonákat vagy katonák csoportjait, amelyek szembelelnek a háborúval, követelik kivonásukat Dél-Vietnamból, szembelelnek saját parancsnokságuk parancsaival, nem folytatnak semmiféle ellenséges tevékenységet a felszabadító erőkkel szemben, nem támogatják a saigoni csapatokat, nem sértik meg a dél-

vietnami népet, szabad-életét és vagyonát, nem avatkoznak a vietnami nép belügyeibe, s nem helyezkednek szembe a DNFF fegyveres erőinek a saigoni csapatok ellen indított hadműveleteivel.”

A DNFF parancsnoksága ugyanakkor felszólította saját erőit, hogy részesítsék jó bánásmódban a nép és a felszabadító erők oldalára álló amerikai katonákat.

Abraszimov a nyugat-berlini helyzet rendezéséről

A szovjet tervezet magában foglalja a megállapodás minden feltételét

Abraszimov, a Szovjetunió NDK-beli nagykövete beszédet mondott a Német-Szovjet Baráti Társaság központi vezetőségének ülésén. Beszédében foglalkozott az európai béke és biztonság megteremtésével és az ezzel kapcsolatos legfőbb feladatok között megemlítette a Nyugat-Berlin körüli problémák rendezését.

— Az SZKP XXIV. kongresszusán — mondotta a nagykövet — Brezsnyev világosan hangoztatta a Szovjetunióknak azt a készségét, hogy eredményesen lezárják az összes érdekelt felek — köztük a nyugat-berlini lakosság — kölcsönös előnyére a Nyugat-Berlinnel összefüggő problémákról folytatott tárgyalásokat, ha az Egyesült Államok, Franciaország és Nagy-Britannia, ugyanúgy, mint mi, a szövetséges megállapodások tiszteletben tartásából, az NDK mint független szocialista állam szuverén jogainak tiszteletben tartásából indul ki.

A szovjet fél nemrégiben átfogó tervezetet terjesztett elő a nyugat-berlini kérdéssel kapcsolatos megegyezésről, amely tervezet lehetőséget nyújt olyan kölcsönösen előnyös megoldások megtalálásához, amelyek megfelelnek az érintett felek érdekeinek, az enyhülés és a Nyugat-Berlinnel összefüggő helyzet normalizálása érdekében.

Ez a szovjet tervezet gyakorlati szempontból — mely meggyőződésünk szerint — minden szükséges feltételt magában foglal ahhoz, hogy a legközelebbi jövőben és kölcsönösen elfogadható alapon lehetővé váljék a megállapodás. Ismeretes azonban, hogy a tárgyalások multilaterális szinten folynak, éppen ezért a megegyezés elérése végett szükség van valamennyi fél jó szándékára, arra a törekvése, hogy megállapodásra jussanak ne csak szavakban, hanem a valóságban is — mondotta Abraszimov.

Rogers optimizmusának nincs alapja

Kairó véleménye

az amerikai külügyminiszter közvetítői missziójáról

Kairóban nyilvánosságra hozták Rogers, amerikai külügyminiszter küszöbön álló látogatásának programját.

Rogers egyiptomi és izraeli látogatása során szorgalmazni kívánja a Szezi-csatorna megnyitását, s evégett közvetítést kísérel meg az EAK és Izrael között. Az EAK Rogers látogatását megelőzően ismételt és határozottan kinyilvánította, hogy a részleges csapatkivonás és a csatorna megnyitása csak a biztonság tanács 1967-es határozatán alapuló általános rendezés keretében képzelhető el, következésképpen Izraelnek ki kell

vonni csapatait az összes megszállt területekről, s a részleges csapatkivonás csupán a teljes kiürítés kezdetét jelentheti.

Kairói politikai megfigyelők szerint Rogers optimizmusa megalapozatlannak látszik. Egyiptom már a végső íg elemint őszinte rendezési szándékának bizonyításában, ha tehát Rogers közvetíteni akar, akkor azt kell elérni, hogy Izrael adjon végre pozitív választ Jarring február 8-i kezdeményezésére, vállaljon kötelezettséget a megszállt arab területek teljes kiürítésére és a palesztin kérdés igazságos rendezésére.

Polgári engedetlenségi mozgalom az USA-ban

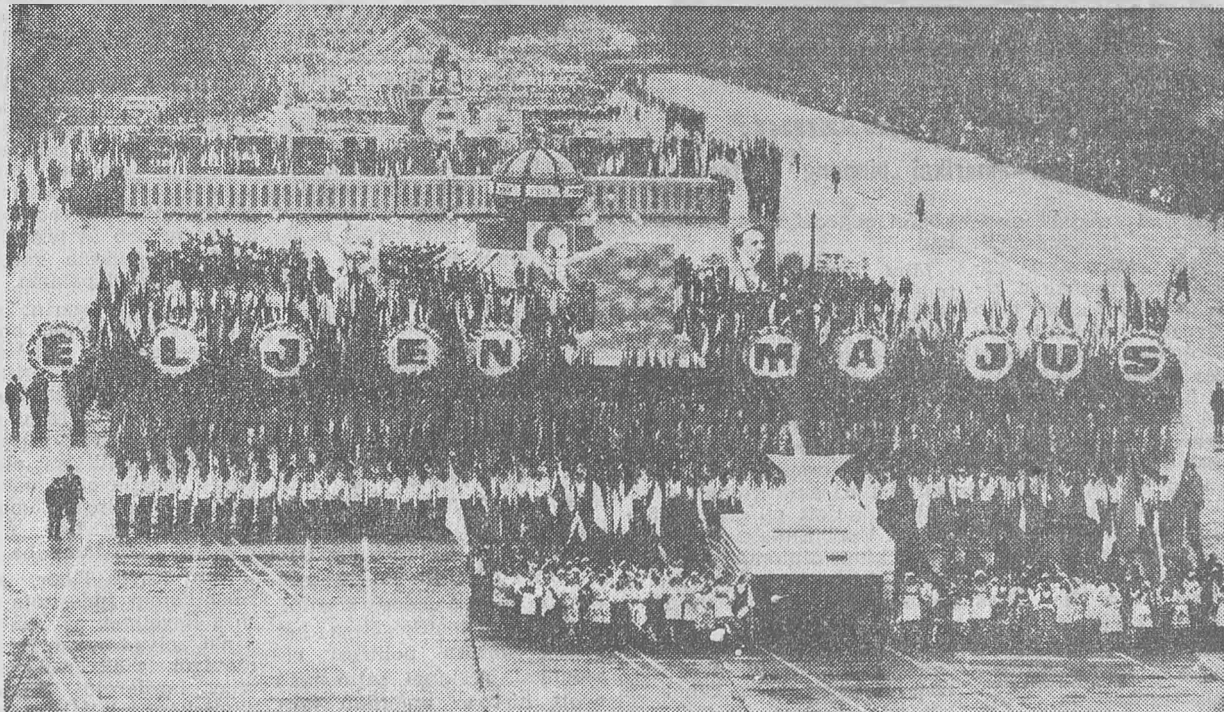
A „Népi koalíció a békéért és az igazságért” elnevezésű radikális amerikai háborúellenes mozgalom „tömeges polgári engedetlenségi kampány” megindításával nyitotta meg a nagy tavaszi békeoffenzíva harmadik szakaszát Washingtonban.

A háború ellen küzdő vietnami veteránok egyhetes tüntetősorozatát követően az USA történetének legnagyobb háborúellenes tömeggyűlésevel érte el eddigi csúcspontját a tavaszi békeoffenzíva. A tömegmegmozduláson becslések szerint legalább félmillió tüntető vett részt Washingtonban, s mintegy negyedmillió San Franciscóban.

Megfigyelők rámutatnak, hogy a tömegmegmozdulás politikai tartalma is lényegesen

új. Míg korábban az indoknai háború egy-egy részletmozzanata ellen irányultak a tüntetések, most két fő téma volt az uralkodó: 1. a Nixon-kormány politikájának teljes elutasítása; 2. az azonnali béke és a haladéktalan és teljes amerikai kivonulás követelése. „Elég volt — békét azonnal!” — ez volt a tüntetés fő jelszava.

A következő tíz napban az amerikai háborúellenes szervezetek legradikálisabb irányzata vette át a teret Washingtonban. „Vagy a kormány szünteti meg a háborút, vagy a nép szünteti meg a kormányzást.” — Ezzel a jelszóval kezdték meg a „polgári engedetlenségi mozgalmat”, naponta más és más kormány-szervet állítva a célpontba.

A proletár internacionalizmus, az európai béke és biztonság megteremtéséért vívott harc, a vietnami és az arab népek iránti szolidaritás jegyében, a X. pártkongresszus határozatainak szellemében ünnepelte Budapest dolgozó népe a 27. szabad május elsejét. Képiünkön a felvonulás megnyitó menete.

MAGYAR SZOLIDARITÁS

„Az amerikai agresszorok ismét rendkívül kegyetlen háborús cselekményt követtek el azzal, hogy nagyszámú B-52-es „legierődel” az esztendő legsúlyosabb bombatámadásait intézték Dél-Vietnam és Kambodzsa területei ellen” — A szőnyegbombázások során 1800 tonna bombát szórtak le, olyan időpontban, amikor Párizsban tárgyalások folynak az indokínai háború befejezésének lehetőségeiről, és amikor az amerikai vezetők szavakban a béke helyreállítása mellett papolnak. A mostani szőnyegbombázás csatlakozik a My Lai-i tömegvéregezésekhez és más hasonló tömeges megtorlásokhoz.”

A magyar közvélemény nevében az Országos Béketanács és a szolidaritási bizottság nyilatkozatában ismételt a leghatározottabban elítéli az Indokína elleni agresszió szervezőit és irányítóit.

A palesztinai gerillák újabb akciókat indítanak a kormány ellen

Abur Omar, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet központi bizottságának tagja, Rómában sajtóértekezletet tartott. Elmondta, hogy a jordániai hadsereg „hevesebb támadásokat” intéz a palesztinai gerillák ellen, mint a tavaly szeptemberi polgárháború óta bármikor. A legutóbbi, Irbid környéki harcok után az ellenállási erők elhatározták, hogy újabb akciókat indítanak az ammoni kormány ellen.

A palesztinai ellenállási mozgalom vezető személyisége a továbbiakban közölte, hogy a gerillák fokozták tevékenységüket a gazai övezetben, a megszállt területeken, a Jordán-folyón keresztül végrehajtott kommandótámadások energiája azonban alább hagyott, „mégpedig főképp az ammoni kormány csapatainak az ellenállási mozgalommal szembeni akciói következtében”.

Lon Nol helyett Sirik Matek

Lon Nol nem fogadta el az új kormányalakítási megbízást, és helyette Sirik Matekot nevezték ki a kambodzsai rendszer miniszterelnökévé — jelenti a UPI amerikai hírügynökség. Lon Nol, aki februárban szívrohamot kapott, a múlt hét elején mindeddig tisztázatlan körülmények között benyújtotta lemondását, de rövidesen új kormányalakítási megbízást kapott, mivel állítólag a hadsereg ragaszkodott személyéhez.

A párizsi Vietnam-értekezlet

A DIFK felajánlotta az USA kormánynak, adjon időpontot csapatai kivonására

A párizsi Vietnam-értekezlet III. ülésén elsőként Nguyen Thi Binh asszony, a DIFK külügyminisztere szólalt fel. Beszédében magyarozatott fűzött a DNFF parancsnokságának 1971. április 26-án kiadott napiparancsához, amely felszólította a népi felszabadító erőket, hogy ne támadják a háborúval szembeálló haderőket és az ellenséges cselekményektől tartózkodó amerikai katonákat. A DIFK küldöttségének vezetője ennek kapcsán kijelentette: „A délvietnami lakosság és fegyveres erők készek beszüntenni a tüzelést azokra az amerikai katonákra, akik nem folytatnak ellenük ellenséges akciókat.”

A francia hírhírnökség, Binh asszonynak ebből a kijelentéséből, azt a messzesemen következtetését vonja le, hogy az amerikai expedíciós hadtest tartózkodik a támadó hadműveletektől, akkor de facto tűzszünet jöhet létre az Egyesült Államok és a DNFF fegyveres erők között.

(VNA) Nguyen Thi Binh asszony ugyanebben a felszólalásában azt is javasolta, hogy ha az amerikai kormány nem fogadja el azt, hogy csapatait 1971. június 30. előtt teljes egészében kivonja, akkor terjeszsen elő más időpontot,

hogy a felek tanulmányozhassák azt.

Közvetlenül Binh asszony után Xuan Thuy, a VDK küldöttségének vezetője emelkedett szólásra. Ő is támogatta a DNFF április 26-ai napiparancsát.

Xuan Thuy felhívta a figyelmet: a Nixon-kormányzat számára a legjobb út az, ha komoly tárgyalásokat kezd és pozitívan válaszol a DIFK javaslatára.

Az Egyesült Államok és Saigon küldöttsége azt kérte, hogy a VDK és a DIFK delegációja tegyen javaslatot olyan „kivülálló szervezetre vagy országra”, amely a szemben álló felek foglyainak „jólétével és repatriálásával” foglalkozik.

Az amerikai és a saigoni küldöttségvezetőnek az úgynevezett hadifogoly-problémáról szóló megállapításai után Xuan Thuy azt a konkrét javaslatot tette, hogy az amerikai delegátus adjon egyszerű határidőt az amerikai csapatok teljes kivonására, úgy hogy annak megvitatásához a felek nyomban hozzákezdhesenek, és a későbbiekben megvitatassák a foglyul ejtett katonai személyek szabadon bocsátásának problémáját is.

Az amerikai küldöttségvezető ezt a konkrét javaslatot elvetette.

Hivatalos washingtoni nyilatkozat a kínai-amerikai kapcsolatokról

Bray, az amerikai külügyminisztérium szóvivője nyilatkozatot olvasott fel az Egyesült Államok álláspontjáról a „két Kína” kérdésében. A nyilatkozat egyebek között megállapítja:

„A gyakorlatban fennálló helyzettel úgy kell foglalkozni, ahogy azzal szembekerülünk. Elismerjük a Kínai Köztársaságot, (Tajvant) és azzal diplomáciai kapcsolatot tartunk fenn. Egyrészt szerződéses kötelezettségünk van Tajvannak és Pescadore szigetcsoporthoz a védelmére. (A Pescadores, kínai nevén Penghu szigetcsoport Tajvan és a kínai szárazföld között mintegy nyolcvan szigetet áll, jelenleg a Csang Kaj-sek-isták uralma alatt. — a szerk.) Másrészt a kínai szárazföld 21 év óta a Kínai Népköztársaság ellenőrzése és igazgatása alatt áll, és bizonyos idő óta kapcsolatban állunk ezzel a kormánnyal a kölcsönös érdekeket érintő kérdésekben.”

„Véleményünk szerint a Tajvan és a Pescadores szigetek fölötti szuverenitás olyan rendezetlen kérdés, amelyet a jövőben nemzetközileg kell megoldani... Álláspontunk igen határozottan az volt és marad, hogy bármi legyen is a Tajvanon fennálló Kínai

Köztársaság és a szárazföldön fennálló Kínai Népköztársaság közötti viszály végleges megoldása, azt békés eszközökkel kell elérni.”

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője hangoztatta, hogy nyilatkozata nem jelenti a népi Kína kormányának de facto elismerését.

Az amerikai nyilatkozattal kapcsolatban a Reuter washingtoni tudósítója megállapítja, hogy jóllehet az nem valamilyen új politika meghirdetését jelenti, időztetéséből diplomáciai megfigyelők arra következtetnek, hogy az amerikai részről újabb gesztus, amelynek célja az olvadás elősegítése a Pekinggel fennálló kapcsolatokban.

Rogers amerikai külügyminiszter is szövegtételek a brit televíziósnak adott interjújában. Hangoztatta, hogy abban a formában, ahogyan Edgar Snow eljuttatta Nixon elnökhöz Mao Ce-tung meghívását, az invitálás nem látszik komolynak. Nixon pekingi útja akkor válik lehetővé, „ha jelentős előrehaladás történik Kína elszigeteltségének felszámolásában, ha Kína a nemzetközi joggal összhangban jár el...” Gyakorlatilag mindez egyelőre távolinak tűnik — jelezte Rogers.

Kétmillió olasz dolgozó sztrájkol

Olaszországban kétmillió dolgozó sztrájkolt gazdasági, társadalmi és politika követeléseik alátámasztására.

A Fiat Művek 185 ezer alkalmazottja bérkövetelések mellett a sztrájkjal kívánja kivívni, hogy a Fiat tartsa be korábbi ígérését, amely szerint tömeges beruházásokat eszközöl Dél-Olaszországban a fejlődés elősegítésére.

A kétmillió sztrájkoló között ott van a Montedison ötven-ezer munkása is, akik a mammut-állalat állami ellenőrzés alá helyezését követelik.

A vasúti hálózat hathatós felújítását és az államvasutak szervezetének radikális átalakítását követelte negyedmillió vasutas, akik egy órára szünetelték be a munkát.

Egész Olaszországban zárva maradtak az üzletek, éttermek, a benzinkutak és más szolgáltatások, és ott alkalmazott másfél millió dolgozó munkabeszüntetése miatt. Erre azért került sor, mert a kormány olyan adóreform bevezetését helyezte kilátásba, amely újabb, komoly terheket róna mind a közép- és felső- osztályra.

Franz Jonas győzött az osztrák elnökválasztáson

Franz Jonas győzött az osztrák elnökválasztáson az ellenjelölttel, a néppárti Waldheimmel szemben. A számítógépekkel végzett előzetes számítások szerint Jonas, a szavazatok 53–54 százalékát szerezte meg.

Az osztrák lapok egybehangzóan úgy vélik, hogy Franz Jonas győzelme után az egy éve kisebbségben kormányzó szocialista párt feltehetően az általános választások mielőbbi kiírásával szándékozik biztosítani a parlamenti többséget.

Bíró József Kinából Koreába utazott

Csou En-laj, a kínai államtanács elnöke fogadta Bíró József külkereskedelmi minisztert, és megbeszélést folytatott vele. A megbeszélésen, amely baráti hangulatú volt, jelen volt Gódor Ferenc, a Magyar Népköztársaság pekingi nagykövete, Paj Hszienkuo külkereskedelmi miniszter és az illetékes kínai hivatalok vezető munkatársai.

Bíró József kínai látogatásának befejeztével kíséretével együtt továbbutazott Koreába. Elutazásakor a repülőgépen megjelent Paj Hszienkuo, a Kínai Népköztársaság külkereskedelmi minisztere és a minisztérium vezető tisztviselői. A búcsúztatáson jelen volt Gódor Ferenc, Magyarország és Hjun Jun Keuk, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság pekingi nagykövete is.

VILÁGHÍRADÓ

Mire megy a játszma?

Megfigyelők a kínai-amerikai „pinpong” háttéréről

Az amerikai asztalitenisz-csapat pekingi látogatásának befejezéséről néhány soros hírből tudósítottak csupán a kínai lapok, de ugyanakkor több újabb precedens nélküli esemény bizonyította a látogatás különleges politikai jelentőségét. Az a három amerikai sajtótudósító például, akik az asztaliteniszvezők versenykörútjával kapcsolatban eseménytudósításra engedtek be Kinába, Kantonban maradtak, ahol most nyílt meg az export-árumintavásár. Egy negyedik újságíró is beengedték Kinába, Tilman Durndt, a New York Times munkatársát, aki a kínai ügyek régi szakértője. Ő csak pénteken érkezett a Kínai Népköztársaságba; vizumát egy hónapra érvényesítették. Huszonkét év óta ez az első eset, hogy hivatalos amerikai tudósítónak általános mű-

ködési engedélyt adnak Kinában.

Mint Baracs Dénes, az MTI tudósítója írja, az elmúlt hét pekingi eseményei közül első sorban a kínai-amerikai érintkezés látványos és Csou En-laj kormányfő által az amerikai és más külföldi együttesek számára adott fogadáson hivatalosan is megerősített felvétele, tehát a két ország közötti kapcsolatok új szakaszának megnyitása kellett világszerte felkeltést. Ezek a megnyilvánulások a kínai diplomácia aktívizálásának új periódusát is jelentik. Megfigyelők számára nem kétséges, hogy a kínai kormányfő kijelentése, amely szerint az amerikaiak látogatása megnyitotta a kaput „a két ország népei között” s a baráti érintkezés előtt, a kínai-amerikai kapcsolatokban igen nagy változásokat jelenthet.

A mintát a kínai-japán kapcsolatok alkották. A két ország között nincs diplomáciai viszony, Kína élesen bírálja a Szatokormány politikáját, de a „népek közötti baráti kapcsolatot” keretében Kína szempontjából óriási kínai-japán kereskedelmi forgalom, továbbá intenzív „baráti küldöttségesere” zajlik le. Ez magában hordozza a későbbi politikai normalizálás lehetőségét is.

A pekingi diplomáciai megfigyelők körében különös figyelmet keltett, milyen gyorsan reagált a Fehér Ház utazási és kereskedelmi korlátozások további enyhítésével, valamint a kapcsolatok „új szakaszáról” szóló megállapodások hivatalos helyeslésével a kínai vezetők gesztusaira. A kínai sajtó továbbra is közöl a Nixon-kormányzatot bíráló anyagokat: pl. az amerikai négyes harcát méltatta két terjedelmes cikkben. Ez mintegy szembeállítja a „népek közötti” kapcsolat jelentőségét a két ország közötti politikai viszonytal. A kínai sajtó nem adott hírt az amerikai kormányzat Kinával kapcsolat legutóbbi gesztusairól, de maga az a mód, ahogy az amerikai játékosok látogatásával foglal-

kozt, rendkívüli: a Csou En-laj által adott fogadásról első oldalon közölt a Zsenmin-Zsipao, a lapokban fél oldalt foglaltak el azok a csoportfényképek, amelyek külön-külön örökítették meg a kínai kormányfőt a fogadáson részt vett csapatok, köztük az amerikai csapat tagjaival. Másrészt a gesztusokkal Kína a „kulturális forradalom” óta a legnagyobb és legkedvezőbb sajtót biztosította magának a burzsoáz világlapokban.

Ez egyesek szerint egyben már azt is jelelheti, hogy Kína megkezdte az előkészítést a kínai kérdés őszi ENSZ-vitájára. Az új légrében egyre nehezebb lesz fellépni a KNK törvényes ENSZ-képviselésének helyreállítása ellen, s egyes megfigyelők véleménye szerint Washington ennek tudatában ment bele a kínai meghívás elfogadásába.

Mint Köves Tibor, az MTI washingtoni tudósítója felhívja a figyelmet, az amerikai-kínai „olvadást” a Fehér Ház szóvivője a Nixon-kormányzat nagy horderejű diplomáciai sikereként tállja a közvéleménynek, s azt sugalmazza, hogy Peking gesztusai „igazolják” Nixon elnök „szilárd indokínai politikáját”.

Kitüntették a Szojuz 10. űrhajósait

Az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége és a szovjet minisztertanács a Kremlben fogadást adott a Szojuz 10. űrhajó legénygégének és a kétnapos Föld körüli űrrepülésben közreműködött tudósoknak, mérnököknek és munkásoknak a tiszteletére.

A Kreml-palota György-termében rendezett fogadáson megjelent Leonyid Bressnyev, Alekszej Koszigin, Nyikolaj Podgornij, valamint az SZKP és a szovjet kormány több más vezetője.

Az űrhajósokat Nyikolaj Podgornij, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke üdvözölte.

„A Szojuz 10. űrhajó repülését kezdetét vette a Szojuz tudományos űrállomással folytatott közös munka. A kutatások és kísérletek a világűr meghódítása általános programjának egyik szakaszát jelentik, újabb lépést a tartós orbitális űrállomások létrehozása felé vezető úton — hangsúlyozta üdvözlő beszédében Nyikolaj Podgornij, majd bejelentette, hogy Vlagyimir Satalovot a légierő vezérőrnagyává léptették elő, Podgornij Vlagyimir Satalovnak és Alekszej Jeliszjevnek, a Szovjetunió kétszeres hőseinek átnyújtotta a Lenin-rendet, Nyikolaj Rukavishnyikovnak pedig — aki megkapta a Szovjetunió Hőse címét — a Lenin-rendet, az Arany Csillag Érdemrendet és a Szovjetunió űrpilótája jelvényt.

A szovjet űrhajósok kísérletének nemzetközi visszhangja

A New York Times megállapítja: „A múlt hétfőn az oroszok újfajta űrállomást bocsátottak fel, a Szaljutot, amely szintén személyzet nélkül működik, majd csütörtökön, három kozmonautával a fedélzeten felküldték a Szojuz-10-et. A két jármű láthatólag korszakalkotó missziót teljesített: nagyobb hangsúlyt helyeznek emberi személyzettel keringő űrállomásokon földközben folytatott űrtevékenységre.”

„A Szaljut felbocsátása azt jelezte, hogy a Szovjetunió legális kétvényű előnye van az USA-val szemben az űrállomások kipróbálásában. Az amerikai Skylab — amely módosított Apollo-felszerelés felhasználásával készült űrállomás — leszállásához 56 napos időtartamú utat tervezik 1973 előtt.”

Londoni tudósítónk jelenti: a Times első oldalán közli tudományos szemleírója, Pearce Wright méltatását a Szaljut és a Szojuz-10 összekapcsolásáról. Wright szerint „az oroszok bonyolult technikai kísérletet hajtottak végre.” Az úrrandevű — állapítja meg — igen

nehéz művelet. Bizonyos mértékig könnyebb összekapcsolni olyan űrhajókat, amelyek mindegyikében a kezelők kézi ügyességgel manőverezhetnek a találkozási művelet végző szakaszában. A Szojuz-10-et azonban kezelői egy ember nélkül repülő célhoz kapcsolják.

Kaminski, a Bochumi Csillagvizsgáló Intézet világhírű igazgatója, a Szojuz-10 útjával foglalkozva kijelentette, hogy az valószínűleg egy nagyobb orbitális űrállomás megépítésének első állomását jelzi. A tudós a továbbiakban feltételezéseibe bocsátkozva megjegyezte, hogy a Szojuz-10 és a Szaljut öt és fél óras együttes repülésére azért lehetett szükség, hogy végrehajtsák a dokkolórendszerek előzetes ellenőrzését. Az is elképzelhető — jelentette ki —, hogy az űrhajó egyik része az orbitális állomással összekapcsolva „Visszatér”, míg az űrhajósok a leszálló egységre visszatérnek a Földre. Ez már a Föld körül keringő nagyobb űrállomások összerendezésének első szakaszát jelezné — mondotta Kaminski.

Kelet-Pakisztán

Csökkent a kijárási tilalom időtartama

Kelet-Pakisztánban a központi kormány rádiója bejelentette, hogy az éjszakai kijárási tilalom további másfél órával csökkentették, és az éjjel hat óra. A rádió szerint a helyzet tovább normalizálódik, aminek jele az is, hogy helyreállt a telefon- és távíró-összeköttetés Dacca és Kelet-Pakisztán legnagyobb kikötővárosa, Chittagong között. A kelet-pakisztáni lapok üzemek és hivatalok felhívásait közlik, amelyek felszólítják a dolgozókat, foglalják el ismét munkahelyüket.

Indiai részről ugyanakkor a pakisztáni csapatok által elkövetett újabb határsértésekről közölnek jelentéseket.

Az indiai egészségügyi miniszter a kelet-pakisztáni határon tett látogatásáról Calcuttába visszaérkezve közölte, hogy a kelet-pakisztáni polgárháború kitörése óta mintegy kétmillió kelet-pakisztáni lakos menekült indiai területre.

Arsad Husszein volt pakisztáni külügyminiszter, Jahja Khan államelnök személyes megbízottja Párizsba érkezett, hogy Pompidou francia köztársasági elnöknek átadja a pakisztáni államfő személyes üzenetét. A pakisztáni diplomata hasonló tartalmú üzenetet nyújtott át Koszigin szovjet és Heath angol miniszterelnöknek.

Javul a Szovjetunió és az NSZK viszonya

Scheel külügyminiszter cikket írt a Szabad Demokraták Párt sajtószolgálatába. Ebben hangsúlyozta, hogy Bonn keleti politikájának kudarcáról szó sem lehet. Aki Leonyid Bressnyevnek, az SZKP kongresszusán elmondott beszédét összehasonlítva azzal, amelyet 1966-ban mondott, felismerheti, hogy mennyire javult az NSZK viszonya a Szovjetunióval — írta, majd rámutatott: „A félreértéseket lassanként tisztázzák, s bizonyos területeken — főkonzultások létesítésénél, a kereskedelmi kapcsolatoknál, a légügyi tárgyalásokon és a tudományos-technikai cseréknél — érdekfeszítés is fennáll. A kapcsolatok hálózata mind sűrűbbé válik.”

— Ami a berlini (értsd: nyugat berlini) tárgyalásokat illeti — írja Scheel —, ezek a tárgyalások nem könnyűek. Aki azonban a szükséges józanság helyett „stramm” be-

szédekkel közelíti meg ezt a témát, mint ahogyan némely nyugatnémet látogatók tették az Egyesült Államokban (utalás Rainer Barzel legutóbbi látogatására — a szerk.), az semmit sem fog elérni — hűztá alá a külügyminiszter. — Egváltalan — folytatta —, a CDU-nak kissé több nyugalom kellene tanúsítania. A CDU-CSU állandóan ide-oda rángatja saját magát. El kellene végre döntenie, hogy hajlandó-e az európai enyhülés útján haladni vagy sem.

„A nyugat-berlini kérdés rendezése döntő a keleti politikai szerződés ratifikálása szempontjából. Szabadabb tenni az utat egy európai biztonsági konferencia számára, és lehetővé tenni a kölcsönös csapatsökkentések megvitátását. Ez pozitív hatással lenne az NSZK biztonságára, amely jelenleg a NATO-n alapszik” — írja végezetül Scheel.

Az elítéltek munkaviszonyának folyamatosságáról

Egyéb fontos munkajogi tudnivalók

A büntett elkövetése miatt, illetve azért, mert a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának idejére a dolgozó kiesik a vállalati kollektívából, a munkáltató a büntetésnek rendszertől felmondja a munkaviszonyát. Ritkábban előfordulhat, hogy a rövid ideig tartó büntetés tartamára figyelemmel a vállalat nem mond fel a büntetett elkövetőt dolgozójának. — Mi a két eset közötti különbség a jogkövetkezmények szempontjából? Az első esetben az elítéltnak új munkahelyt kell keresnie szabadulása után (illetve előtte), s a felmondással megszakad munkaviszonyának folyamatossága, a második esetben pedig nem.

A munkaviszonyban töltött idő tartamának a munkajogi szempontjából kettőféle jelentősége van. Az időtartam egyik jelentősége az, hogy a dolgozó által munkaviszonyban töltött összes időtartamhoz fűz a jogszabály következményeket.

A jogszabály szerint az egyes munkaviszonyok között eltelt idő közömbös; ez a szabály az új munkajogi rendezés egyik számottevő újítása. Az újabb szabályok értelmében az egyes munkaviszonyok összehárításának lehetősége alól vannak bizonyos kivételek.

Igy nem vehető számításba munkaviszonyban töltött időként az az időtartam, amíg a munkaviszony a szabadságvesztés-büntetés vagy a javító-nevelőmunka végrehajtása miatt szünetel.

Lássuk ezek után, milyen előny fűződik az „összeszámított” munkaviszonyhoz! Ilyen előny a jubileumi jutalomhoz való jog, amely a dolgozót huszonöt, negyven-, illetőleg ötvenévi munkaviszony alapján illeti meg. Ilyen előny a hosszabb felmondási idő is. A felmondási idő ugyanis a dolgozó által munkaviszonyban töltött tíz év után minimálisan négy, húsz év után öt, harminc év után hat hétre emelkedik. Az említett előnyökhöz tartozik a pótszabadság is, amely minden munkaviszonyban töltött két év után egy nap, de legfeljebb évi 12 nap. Végre, ahol folyamatos előléptetésen alapuló viszony időtartamától is függ.

Vannak esetek, amikor — ideiglenesen — a dolgozó elveszt minden olyan előnyt, amely őt a munkaviszonyban töltött idő alapján egyébként megilletné. Ez a helyzet a fegyelmi elbocsátás és az „önkényes kilépés” esetén. Ilyenkor ugyanis három éven keresztül (és pedig munkaviszonyban töltött három éven át!) a dolgozót úgy kell tekinteni, mintha munkaviszonya csak az elbocsátást, illetőleg a kilépést követően keletkezett volna. A vállalat azonban a dolgozó jó munkáját alapján enyhítheti a törvény szigorját, és három évnél rövidebb időt is megállapíthat.

A munkaviszony időtartamának van egy másfajta jogi jelentősége is. E szerint azt kell vizsgálni, hogy egyazon munkáltatónál mennyi ideje tevékenykedik a dolgozó. T. i.

a munkahelyhez, tehát egyetlen kollektívához hűségese dolgozó különleges munkajogi védelmet élvez. A Munka Törvénykönyve kimondja, hogy a vállalat csak rendkívül indokolt esetben mondhat fel a nála hosszú ideje munkaviszonyban álló, és ezáltal az átlagnál jobb munkával és példamutatással magatartásával kitűnt dolgozójának.

(A „hosszú idő” fogalmát a kollektív szociális jogok határozzák meg, általában öt év körüli időtartamban.) A bíróság tagjait ezenfelül különféle kedvezmények, előnyök illetik meg. (Pl. kitüntető jelvény, jutalom, kedvezőbb rangsor az üdülési kérelmek teljesítésénél. stb.)

A szabadságvesztés idején — mint említettük — a munkaviszony szünetel, illetőleg —

felmondás esetén — megszűnik. A szabadságvesztéshez azonban nemcsak munkajogi, hanem társadalombiztosítási (nyugdíj) következmények is járulnak. Mint ismeretes, az öregségi nyugdíj részben a szolgálati időnek is függvénye. A munkaviszony időtartamának számítása azonban e két jogterületen: a munkajogban és a társadalombiztosítási jogban nem egészen azonos.

A nyugdíj szempontjából is a szolgálati idő „összeadásának” elve az irányadó. Az előzetes letartóztatás és a szabadságvesztés végrehajtásának ideje itt is kiesik a szolgálati időből. Lényeges eltérés azonban a munkajogi, hogy nyugdíj szempontjából az egyházamban öt évet meghaladóan megszakított szolgálati időnek, a szolgálati idő megszakítását megelőző része nem vehető figyelembe. A megszakítás előtti idő azonban nem veszt el, ha a dolgozó a megszakítást követően legalább öt-évi szolgálati időt szerzett.

A törvény véd, de figyelmeztet is

A szabadult elítélt munkajogi helyzete egyetlen vonatkozásban erősebb a többi munkavállalóéhoz képest. A börtönből, bv.-munkahelyéről szabadultakat ugyanis a vállalatok és más szocialista munkaadók azon a címen nem utasíthatják el, hogy börtönből szabadultakat nem vesznek fel, hanem támogatniuk kell az ilyen személyek elhelyezkedését. Jegyezzük meg azonban:

az előnynyújtási kötelezettség nem egyenlő az alkalmaztatási kötelezettséggel. Ha tehát egy vállalatnál géplakatos szak-képzésű, volt elítélt kér munkát, s ilyen üres munkakör éppen nincs, a munkavállalót nem köteleles a vállalat alkalmazni.

Ha azonban van betöltetlen géplakatos állás, a jelentkezőt nem utasíthatja vissza. (Büntetett és büntetlen géplakatos egyidejű jelentkezése esetén a vállalatot a választási jog illeti meg.)

A vállalat és a volt elítélt jogi kapcsolatának lehetnek olyan elemei, amelyek a büntetett előéletére hátrányosabbak vagy kevésbé előnyösek, mint a többi dolgozóé és a vállalat jogi kapcsolata. Hátrányosabb helyzetben van a börtönből szabadult dolgozó a büntetlen előéletű dolgozóhoz képest akkor, ha a vállalatnak vétkesen kárt okoz, fegyelmi vétséget követ el, vagy munkaviszonyával összefüggésben újabb büntetést vallóvá teszi. (Pl. munkahelyén ittasan jelenik meg, rendszeresen elkeseredik, a munkaruhát eladja a kihordási idő előtt stb.)

Az együttélési szabályokkal, a jogi normákkal való ismételt szembehelyezkedés ugyanis a munkajogi területén is — indokoltan — vált ki fokozottan szigorú intézkedéseket. A büntetett előélet a munkajogi felelősség körében is súlyosbíto körülmény. A vállalat sérelmes elkövetett büntett esetén pedig a visszaeső bűnelkövető javára nem lehet alkalmazni azt a szabályt, amely szerint a kisebb súlyú bűncselekményeket a vállalat is elbírálhatja fegyelmi úton.

A büntetett előélet hátrányos munkajogi következményeinek terhe alól a dolgozó három úton mentesülhet. Az első út: a büntető ítélet hátrányos következményeinek kiküszöbölése az idő múlása és a mentesítésre való érdemesség bizonyítása révén, az első fokozott bírósághoz benyújtott rehabilitációs kérelem nyomán. (Egy évet meghaladó büntetésenként.) A második út: fegyelmi elbocsátást követően 3 év kivárása. Ennél rövidebb idő alatt is lehet kérni azonban a munkajogi rehabilitációt, ha a dolgozó jó munkáját alapján arra érdemes. A harmadik út: tartózkodás minden károkozástól, fegyelmi vétségtől, újabb büntetett elkövetésétől, nehogy a

volt elítélt kihívja maga ellen a törvény szigorát.

Hogyan orvosolható a jogsérelem?

A dolgozó a vállalat sérelmes intézkedése ellen panaszt tehet a vállalatnál működő munkaügyi döntőbizottságnál. A panaszt akár írásban, akár szóban előterjeszheti. A panaszt az elévülési időn belül lehet beadni, amely három év. Ha azonban a jogosult az igényt menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított hat hónapon belül akkor is megteheti, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból hat hónapnál kevesebb van hátra. Bizonyos esetekben az elévülési idő rövidebb, mint három év. A kézbesítést követő 15 napon belül kell előterjeszteni a panaszt.

a) a vállalat által történő egyoldalú munkaszervezés-módosítás,

b) a munkaviszony megszüntetése,

c) a kártérítésre és a tévesen kifizetett munkabér visszafizetésére kötelező határozat, fizetési felszólítás, valamint

d) a fegyelmi határozat és a fegyelmi eljárás mellőzésével büntetést kiszabó határozat ellen.

Munkaügyi szabályaink értelmében

a dolgozó nem köteles személyesen eljárni a munkaügyi vitában. Képviselőt állíthat ügyének sikeres vitelére, akit hozzá tartozó vagy munkatársai közül választhat, de adhat megbízást ügyvédi munkaközösségnek és a szakszervezetnek is.

Az első fokú határozattal szemben jogorvoslatnak van helye. A végérvényesen döntő szerv általában a területi munkaügyi döntőbizottság. Oda kell címezni az első fokú határozat kézbesítését követően a fellebbezést, benyújtani azonban a vállalati munkaügyi döntőbizottságnál tanácsos. A jogorvoslatot kivételesen a járásbíró (kerületi bíróság) bírálja el. A járásbíróhoz akkor lehet felülvizsgálati kérelemmel fordulni, ha a jogvita tárgya:

a) a kereskedelmi és raktári dolgozók letárhányája,

b) a dolgozó életének, egészségének vagy testi épségének megsértése miatt felmerült kár,

c) a dolgozó által bűncselekménnyel okozott kár vagy d) a vállalattal munkaviszonyban álló dolgozóknak feladatierő, pályázat, szerződés alapján, vagy újjátási díj címen járó anyagi elismerésével kapcsolatos.

A fenti ügyekben a felülvizsgálati kérelmet szintén 15 napon belül kell a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz benyújtani, amely gondoskodik az iratok továbbításáról.

A területi munkaügyi döntőbizottság, illetőleg a járásbíró jogerős határozatával szemben hat hónapon belül lehet új eljárást kezdeményezni, ha valamelyik fél olyan új tényre, bizonyítékra vagy hatósági határozatra tud hivatkozni, mel, et az alapeljárás reá nézve kedvezőbb határozatot eredményezett volna. (Pl. ha a tanúkról utóbb a büntetőbíróiség megállapítja, hogy hamisan vallottak a dolgozó ellen.)

A vállalat és a dolgozó között nemcsak a munkaügyi döntőbizottság előtt folyhat munkaügyi vita. Így pl. a teljesítménykövetelmény (norma) megállapítása vagy megváltoztatása ellen a normát megállapító, vagy megváltoztató vállalati vezető felelőssége lehet fordulni. Vagy pl. az olyan utasítás ellen, amelynek végrehajtása kárt idézhet el, a dolgozó — noha ez utasítás végrehajtását rendszerint nem tagadhatja meg — jogosult és köteles is a kár eszélyére az utasítást adó, vagy felelősségét megállapító vezető felhívni.

dr. G. L.

Nekünk öröm volt...

A televízió legutóbbi „Kék fény” adása a szabadságvesztés-büntetésből szabadultak helyzetével, problémájával foglalkozott. A műsort látta Nyemetz Ferenc, aki 14 esztelen volt büntetve. Levelet írt a szombathelyi tv. intézet parancsnokának.

„1964 júniusában szabadultam az Ön által vezetett intézetből. A televízióban láttam a börtönről sugárzott műsort. Elhangzott, hogy többszöri, súlyosan visszaeső bűnözőknek a társadalomba való beilleszkedése komoly probléma. Ez így van, de nem szabad pesszimistának lenni, mert amikor én is szabadultam, sokan megjegyezték, hogy hamarosan visszakerülök. Hét év telt el, és kint vagyok. Nagyon jól tudják, mit jelent ez. Aki ilyen hosszú időt kint tud töltetni, arról már el lehet mondani, hogy gyökeret eresztett. Évek kemény munkájával nyugodt otthon teremtettem. Gázszerekkel mellet dolgozom, mint közműves. Bűncselekményem nagy részét itál hatása alatt követtem el. Nem járok kocsmába, nem iszom. Nem háborgat a rendőrség, de nem is adok rá okot. Bár nem öröm Önökkel még találkozni sem, szeretném tudatni, hogy a legreménytelenebb esetben is meg lehet állni, ha a szabadult is akarja.”

Eddig a levél, amelyet az intézet parancsnoka elküldött szerkesztőségünknek.

Találkozás Nyemetz Ferencel

Nyemetz Ferencet munkahelyén kerestük. Munkatársai közölték, hogy kiment a városba, motorkerékpárt venni, csak egy óra múlva jön vissza. Valóban. Egy óra elteltével csillog, vadonatúj, lengyel gyártmányú robogóján megérkezett. Bemutatkoztunk. Nem lepődött meg. Huncutkán mosolygott.

— Tudtam, hogy a Híradótól felkeresnek. — Majd a motorra mutatott. — Mit szólnak hozzá? Ez már a harmadik. Először egy Bervát vettem, később Simpsonra cseréltem. Ez a masina 4800 forintba került.

Nyemetz Ferenc a kazánépítőknél kömüves, járja az Alföldet; a nagyüzemek kazánjait az olcsóbb, nagyobb teljesítményű földgázűzelésre szerelik, építik át.

— Először segéd munkásként kerültem a vállalathoz, majd betanított kömüves lettem...

olyan mindenes. Hét év alatt megtanultam a szakmát. Igyekezni kell az embernek, ha azt akarja, hogy több legyen a keresete. Nem panaszkodom, 2000-2500 forint között keresek, ezenkívül szombaton és vasárnap is eljárak dolgozni. Vettem televíziót, van egy nagy világvevő és egy táskarádióm. Nagyon szeretek zenét hallgatni és televíziót nézni. Nehogy azt higgyék, hogy mindez olyan egyszerűen, egyik napról a másikra ment. Nagyon sokat kellett küzdeni érte, sok mindenről le kellett mondanom. Tízennégy büntetéssel a hátam mögött mindenki ismert a megyében, tudta a multamat. Sok bűncselekményt követtem el. Fenyegek voltam a javából. Amikor börtönbe kerültem, olyan voltam, mint mikor a pusztában vágató vad csikót a kocsik elé kötik. Makacs. önfejű. Még akkor sem engedtem, ha tudtam, hogy nincs igazam. Persze, én húztam a rövidebbet. Keserves árat fizettem érte. Nem kívánom senkinek... Soha egy perc nyugtot sem volt. Bujkáltam. Éjszaka a legkisebb neszre is felriadtam. Azt hittem, értem jönnek, és visznek a börtönbe. Mondtam magamban, nincs értelme tovább folytatni, mert ha így megy, akasztófán végzem. Megpróbálom a lehetetlent, változtatni korábbi életmódomon.

A szemembe vágják, hogy börtöntöltelék

Szabadulásom után megnősültem. A feleségem többször a szemembe vágta, hogy börtöntöltelék vagyok. Otthagytam, elváltunk. Bántott, hogy nem sikerült a házasságom, de vigasztalásként sem nyúltam a pohárhoz. Vágyódtam család után, mert anélkül, hogy az ember ne kötődjön valakihez, nem lehet élni. Kell egy kapocs, egy erős láncszem, amely megfogja. Találtam egy új asszonyt, egy igazi feleséget. Ő bizott bennem, múltam ellenél. Vállalta, hogy velem él. Nyugodtan mondhatom, nem csalódtam.

Munkahelyén is azt éreztük, hogy szeretik az öreget. Többnyire fiatalokból áll a brigád.

— Ez jó, mert közöttük én is fiatal maradok — mondotta.

Találkozás az egykori elítélttársakkal

Hét éve vagyok kint, többször találkoztam azokkal, akikkel együtt ültünk. Az egyikkel Szentesen futottam össze. Rossz esőkabát volt raj-

ta és lyukas gumicsizma. Hosszú idő után szabadult jó pénzzel, mint mondta.

— Hát veled meg mi van? — kérdeztem.

Lemondóan legyintett és kért egy huszast.

— Mit akarsz venni?

— Éhes vagyok.

— Na gyere! — Elvittem egy büfébe, vettem fél kiló kolbászt és egy kiló kenyeret. De pénzt egy fillért sem adtam, mert tudtam, hogy elissza. — Egyébként több mint 20 ezer forinttal szabadult.

Aztán ott van a szomszédom. Már tízedzer van bent. Mindig mondom neki, hogy próbáljon megváltozni. Fogadkozik, de ugyanúgy nem gondolja komolyan, mint akik a börtönökben csattognak, pattognak, alakoskodnak. Nemcsak a nevelőket, a felügyelőket, hanem önmagukat is félrevezetik. Utálom ezt a típust, mert önzően, a pillanatnyi előnyökért csinálja mindezt. Kitérteles viszont hosszabb időre nincs. Csak abban bízik, hogy tud olyan „balhét” csinálni, amelyre nem jönnek rá.

— Mi a tapasztalata az elhelyezkedésről és a rendőrségi ellenőrzésről, a bizalomról?

— Munkaalcalom bőven van. Azzal viszont számolni kell, hogy előbb vagy utóbb a munkatársak megtudják, hogy börtönből szabadult az ember. Jó munkája és magatartása következtében azonban nem törődnek ezzel... Soha nem felejtmem el, hogy az első időben hívtak az Irodába. Átdadták a brigád fizetését, közel húsz ezer forintot. Azt mondta a főnök, hogy vigyem ki a telephelyre és adjam át a brigád tagjainak. Tiltakoztam, hogy ne bízza rám a pénzt, mert én börtönviselt vagyok. Azt válaszolta: „Ha nem bíznánk magában, nem kértük volna meg”

— A rendőrség?

— Nem háborgat de nem is adok rá okot.

— Volna valami kívánsága?

— Igen. Irja meg, hogy én, Nyemetz Ferenc tízennégyezer visszaeső üzenem, hét éve kint vagyok és becsületes, nyugodt, boldog ember vagyok. Ennél több bizonyítékra, úgy hiszem, nincs is szükség. Este friss vacsorával vár a feleségem, utána pizsamában leülök a fotelba, és cigarettázva nézem a tévét, vagy hallgatom a rádiót. Éjszaka nyugodtan alszom.

Búcsúzól kikísér.

— A levelemben azt írtam, Önökkel nem öröm még találkozni sem, de arra kérem ha erre járnak, keressenek fel... — ZIMM—

A „JÓSZÍVŰ” APA

NEVELOI KIHALLGATÁSKOR ELTÉLTÉK. Mindegyik hallgatagon meredt maga elé. Kérdéseiken, problémáikra gondolkodtak. Volt olyan, akit komoly tragédia ért, és azzal kapcsolatos ügyeit szeretete volna rendezni.

A kihallgatáson kiderült, olyan ember is van, akit leggyegette vezetői nevelője elé. Egyelőre viszont egy más után léptek be az embernek az irodába, és adtak elő kérelmeiket, panaszait.

Egy szőke najú, harminc év körüli fiatalember volt a következő. Szerény és komoly hangon adta elő kérelmét:

— Az első feleségemtől elváltam. Ebből a házasságomból egy gyermekünk született. Első feleségemnek gyerektartást kell fizetnem. Másodszor is megnősültem. Van egy másfél éves kisfia. Nevelő úr, tisztelettel, az a kérelmem tárgya: szíveskedjék hozzájárulni ahhoz, hogy olyan helyre kerüljek, ahol többet tudok keresni, mint eddig.

A kérelem meghallgatása után a nevelő azt mondta a fiatalembernek, hogy erre nem lehet azonnal választ adni, mert meg kell vizsgál-

ni a lehetőségeket. Kérelme mindenesetre díszletes és a lehetőségekhez mérten teljesíteni fogja. A gyerekekért és a családért való felelősségeret nem lehet közömbös a nevelőnek sem.

A KIHALLGATÁS UTÁN NEHÁNY NAPPAL a nevelő tárgyal az üzemezővel és sikerült elintéznie, hogy a fiatalember hamarosan olyan munkafolyamatot végezhetett a konfekcióüzemben, melynek következtében keresete szépen megnövekedett. Hosszú ideig nem is volt vele semmi probléma. Rendszeresen elküldte hozzá tartozóinak a megfelelő összeget. Keresményi penzéből még rendszeres kiutazásokat is jutott. Különböző élelmiszereket vásárolt és cigarettát.

Díszletes szorgalommal dolgozott. Teljesítményében az volt a feltűnő, hogy egyenletesen fokozni tudta. A termékek minősége egyszerűen egyszerűen kívánalmat hagyott maga után, de ilyenkor mindenki arra gondolt: a fokozott munkatempóban biztosan nem ügyelt eléggé a minőségre. Figyelmeztették a gondosabb munkára, de ezzel elintézték is tekintették a dolgot.

S. Gy.

„...Egyszerűen, de nyugodtan szeretnék élni”

Akkor hajlamosabb az ember filozofálni a szabadságvesztés okozta hátrányokról, ha fiatal elítéltekkel beszélget. Még inkább arról, hogy ha nem áll meg a sorozat, belátáhatatlan következményekre számíthat a bűnelkövető. Viszonylag könnyű helyzetben vagyunk, ha olyan elítéltekkel válthatunk szót a bűnözés hátrányáról, akik bár még fiatalok, a huszonéveknek is az elején tartanak, de már visszacsúszkáltak. Már is annyi van a „füllük mögött”, hogy

a fokozatok csak szigorított börtön lehet.

Szóba hozza ezt az ember mindenütt, ahol fiatal elítéltek állják körül; itt, Márianosztrán is, az egyik szigorított börtönben s azért hozza szóba, mert a tanítás színeiben legálabb tíz fiatalal folytat eszmecsere. Van közöttük, aki azt mondja: addig legyen böhém ember, amíg fiatal. Mások lehajtott fejjel hallgatják, ha azt mondják: vigyázni kell, mert még egyszer senki sem lesz fiatal. Ezeket az éveket nem lehet pótolni. Nem kívánatos, hogy évtizedekre szóló „barátságot” kössön valaki a büntetés-végrehajtási intézettel.

Tartós beszélgetésre természetesen nem alkalmas az órák szünet, annál inkább a szabadulóárka, ahol nem sokkal később az alig huszoneg éves Somogyi Ferenczel találkoztunk. Itt, akármilyen hosszúra nyúl a beszélgetés, senkinek sem vonjuk el a figyelmét sem a tanulástól, sem az olvasástól, vagy egy csendes beszélgetéstől. Az elítélt, aki öszintén szeretné feltárni a múltját, beszélni terveiről, nem érzi magán egyik-másik zárkátárs gúnyos tekintetét s mikor azzal állunk fel, hogy körülbelül ezek miatt kerestük meg, nem lesz, aki odamondja neki: „Szépen szövegeltél.”

— Azt már tudjuk, hogy nem élete első szabadulására készült.

— Sokszor még nem szabadulhattam, ahhoz még túl fiatal vagyok... Legutóbb hatvannyolcban, Vácra szabadultam.

Egy kis számvetés következett.

természetesen Somogyi segítségével. 1968-ban szabadult, a mostani ítélete három év volt, meddig lehetett kint?

— Csak hónapokig. Kevés szabadságot engedélyeztem magamnak. Nekivágtam a határnak. Alaposan megkaptam érte a magamát.

— Mégis volt annyi ideje, hogy megmondhassa.

— Ez is elég gyorsan jött. Gyorsan véget is ért. Három hónapig éltünk együtt. Volt, elmúlt. En idekerültem és nehézség három évet húztam le. Volt időm alaposan gondolkodni a dolgokon.

— Holnap mindent újra kezdhet.

Somogyi elnevette magát.

— Ez a három év már így marad meg. Nagyon szép három év is lehetett volna belőle. Nem hiszem, hogy még egyszer elsietnék valamit is az életben. Ne markoljon sokat az olyan ember, aki börtönből szabadul, mert félt, hogy keveset fog. Megtanultam, nem rossz dolog az, ha előbb számol magában az ember, mielőtt cselekvésre szánná el magát. Egyelőre

minden biztató számomra.

Van pénzem, a szüleimhez megyek, tehát lakásgondom sincs, munkát pedig könnyen találok manapság az ember.

— Nem is írt munkahelyügyben?

— Most is azt mondom, szégyelheti magát az ember, aki levelezés nélkül nem tud ma elhelyezkedni.

S ha valakinek senkije sincs?

— Akkor más a helyzet. Annyak az embernek kell, hogy valami biztonságérzet adjon a munkahely. En könnyen vagyok. Tudom, hogy szüleim is segítenek. Akár holnapután.

— Holnap szabadul. Tegnap még az általános iskola 5-6. osztályának nyelvtan-előkészítő óráján találkoztunk. Megszerette a tanulást?

— Igen. En ugyan már nem lettem volna köteles részt venni a foglalkozásban. Ótödikből és hatodikból levizsgáztam jelesre. De miért nem lettem volna ott, ha tehettem? Mondjak valamit? A tegnapi előkészítőn értettem meg, mi a különbség a határozott és a határozatlan névelő között. Az is szilárd elhatározásom lett, hogy

a tanulást kint sem hagyom abba.

— Maga pesti ember és nincs meg a nyolc általánososa?...

— Nincs. Nem szívesen beszélek a családi körülményeimről, vagyis arról az időről, amikor még gyerek voltam. Ezen is túl vagyok. Most már úgy intézem saját sorsomat, ahogyan nekem majd jobb lesz. Pótolnom kell a mulasztottakat, ha jutni akarok valamire. Már amit pótolni tud az ember. Tanulni sohasem késő. Az is a múlté, ahogyan én mindenholon kimaradtam. Félreértés ne essék, nem akarom számatni magam. Mi értelme volna? Nem szeretem, ha sajnálnak.

— Azt mondta, nehéz három év volt. Mi tette azzá?

— Volt egy-két apróság közben... Majd elfelejté ezeket is egyszer az ember... Az egyik munkamegtagadás volt, bár ez éppen nem sorolható az apróságok közé. Az előbb kaptam meg az elszámolást. Ha nincs munkamegtagadásom, legalább hatszáz forinttal kapok többet holnap reggel. Azt hittem, nekem van igazam, amikor leálltam. Itt azonban másként kell bizonyos dolgokat értékelni. Nem volt igazam. Elhittem magammal, hogy idegileg nagyon fáradt vagyok.

— Olyasmit is hallottunk

azonban, hogy tegnap végigdolgozta a műszakot. Találkozunk már jónéhány elítélttel, akik az utolsó napokat pihe-nésre szánták.

— Azt hiszem, most okosan gondolkoztam. Nekem így volt jobb, könnyebb. Persze a műszak befejezése előtti másfél órában nem sokat ért. De ez megbecsülhető. Elvégre a volt munkatársaktól is el kellett köszönnöm.

— De nem úgy, hogy a viz-szontlátásra...

— Semmi sem köt Márianosztrához, nem vágyom vissza. Ne érzékeny búcsúra tessék gondolni! Lehet, hogy találkozzom még azokkal, akiket most itt hagyok, de nem itt és nem úgy, mint régi jó barátokkal. A zárkátársaktól sem vettem érzékeny búcsút. Mi értelme lett volna? Eleget bosszantottuk egymást, ezt is el kell felejteni.

Terveik, elképzelések?

— Furcsa dolog ez. Magam sem hittem volna, hogy egyszer ennyire megszeretem a könyveket. Legalább hatszáz forintért vásároltam, amíg Márianosztrán voltam s azt mind elolvastam. Ezenkívül szorgalmas látogatója voltam a könyvtárnak. Azt hiszem, egyik leghasznosabb szórakozásom odahaza is a könyv lesz. Bizonyára bejárhatok valamelyik könyvtárba, ahol olvasással tölthetem a szabad időmet. Ott nem érheti baj az embert. Ha jól hozzáteszem, hogy tanulni fogok, meg le kell dolgoznom a napi nyolc órát, sok másra nemigen marad időm. Megpróbálok egyszerűen, de nyugodtan élni.

Nem ezért mondtuk a beszélgetés végén Somogyi Ferencnek, hogy visszatérünk még erre a beszélgetésre, mintha később ellenőrizni akarnánk, mennyit sikerült megvalósítani a szép elképzelésekből — egyszerűen szeretünk írni olyan elítéltről, akiknek sikerült egyenes útra térnie az életét. Reméljük, Somogyi is az ilyenek egyike lesz.

—ko—

„Csak egy pohárra...”

— A Baross téren az autóbuszra vártam, amikor találkozott egykori zárkátársammal — mondotta Fekete József. — Megörültünk a viz-szontlátásnak, és ennek öröme meghívott egy pohárra a közeli Baross pincébe. Gondoltam, bor mellett jobban tudunk beszélgetni. Ő azonban rázza a fejét és azt mondta, nem jön. Azt hittem, rosszul halloztam, hiszen éveket töltöttünk együtt a börtönben, és ilyenkor sok mindentől esik szó. Tudtam, hogy nem veti meg az italt, gyakran emlégette az egykori ivászatokat. — Mi az, beteg vagy? — kérdeztem. — Nem vagyok beteg — válaszolta egykedvűen. — Hát akkor? Talán nem elég előkelő uraságod számára a Baross pince? — Nézd, szívesen meginnék egy pohárral, nem mondom, de nem lehet. — Csak nem elvonó-kezelésre jársz? — Nem. — Ahá, akkor értem.

egy hajtszra lehúztam. Újra kertem három deci. Megváltottam a bloidot. A pohárral a kezembe az egyik sarok felé indultam, amikor valaki megszólított.

— Ha nem többször. Ennek ellenére mégis idejár.

— De tessék elhinni, hogy csak egy pohárra...

Maga mit keres itt Fekete?

Azt hittem, menten elsüllyedek; a bűnügyi osztály egyik nyomozója állt előttem. — Tudja, hogy magának nem szabad itt tartózkodnia? — Őrnagy úr, csak egy percre szaladtam be. Higggye el, csak egy pohárra... — Hány-szor figyelmeztettem már magát? — Kétszer...

Elég volt,

bejön velem a kapitányságra! Amikor az ajtón kiléptünk, észrevettem, hogy barátom még mindig az autóbusz megállójában áll. Milyen kár, hogy nem hallgattam rá!

A „ref” megszegéséért harminc napi elzárással sújtottak. Rövidesen újabb bűncselekményt követtem el, így kerültem vissza. Ha talán akkor nem megyek le a Baross pincébe, ma nem vagyok ismét a börtönben... — Zimm —

„Szórakozás?”

AMIKOR A GYULAI BVI-NTEZETBEN megnéztük az elítéltek kartonjait, furcsa dologra bukkantunk. Sok garázdaságért elítélt embert találunk. Feltűnő volt a húsz, huszonöt évesek nagy száma.

Utánanéztünk, mi ennek az oka. A cselekményekről érdeklődve kiderült, hogy a garázdaságot, a közösségellenes magatartást minden esetben ittasítást követék el. Nem lepődöttünk meg túlságosan, hiszen sajnos gyakori az ital hatására elkövetett bűncselekmény. sőt írtunk arról is, ki milyen „alakváltozáson” esik át, ha iszik. Van, aki „oroszlán” lesz, van, aki „majom”, sőt, olyan is van, aki „dühödő bikává” változik néhány pohár ital hatására. Ezek az „alakváltozások” elszomorított példái annak, hogy tud kivetközni egyik-másik ember emberi mivoltából korra, nemre való tekintet nélkül.

A fiatalok esetében mégsem ez a lényeg. Ezekben az esetekben az aggasztó, hogy ezek a fiatalok mind szórakozni mentek. Úgy indultak neki az estének, hogy barátaikkal, ismerősükkel szórakozni fognak a presszóban, az italboltban, a vendéglőben, a bárban, vagy egy falusi táncmulatságon a

„kulturban”. A szórakozásnak börtön lett a vége, pedig mi sem áll távolabb egymástól, mint a szórakozás és a börtön. Miért került összefüggésbe egymással e két egymáshoz egyáltalán nem illő dolog? Mert az élet teremtett közöttük összefüggést. Az ítéletet olvasva, az elítéltek elbeszéléseit hallgatva mindenütt előfordulnak az alábbiak: „A vendéglőben a barátaimmal néhány üveg sör mellett szórakoztunk. Záróra után elindultunk a Dózsa György úton. Kicsit ittasak voltunk...” Vagy másféleképpen ugyanez: „A menyasszonommal táncolni mentünk a kultúrba. Italt jöcskán fogyasztottam...” A tanuk vallomását is megnéztük, vagy a társtettesek elmondását: „Az elfogyasztott szesz mennyiségétől jókedvünk kerekedett...”

EZEK MIND UGYANAZI JELENTIK: a szórakozás ké-sőbb átcsapott valami izgága, közösségellenes magatartásba. Lássuk, hogyan folytatódik az ilyen eset! „Az egyik járőrké-ly figyelmeztette Belát. Nektink se kellett több...” Vagy az érthetlenebb eset: „Már nem tudom, ki volt az, aki lekérte a menyasszonomat. En nem adtam. Néhányan körülvettek. Persze, az én haverjaim is ott voltak...”

Mindegyik eset közismert. Van, aki az utcát a saját tulajdonának tekint, van, aki a menyasszonyát nyilvános tánc-estre viszi szórakozni, és csodálkozik, ha lekéri. Végül is mindez egyet jelent, melyet aggasztónak tartunk: néhány fiatal rendkívül alacsony szórakozási színvonalát. Úgy tűnik, mintha némely börtönbe került fiatal számára az italo-záson kívül más szórakozás nem létezne. Azokról a fiatalok-ról, akikkel beszélgettünk, nem mondhatjuk, hogy valami-féle fenegyerekek. Józanul értelmese-k, élénk szemű, figyelmes fiatalok. Kiderül a beszélgetés során, hogy a világ dolgai után is érdeklődnek. Egyáltalán nem közönyösek vagy fátsultak. De mi lesz velük, ha ezt az önmagukat is tönkretévő „szórakozást” fog-ják folytatni?

ÓK TUDJÁK, MI AZ OKA, hogy így „szórakoznak”. De ha semmit nem láttak be cselek-ményük során — hiszen nem-igen emlékeznek a mámoros állapotban elkövetett cselek-ményükre —, legalább figyel-mettségként maradjon meg bennük az az idő, melyet a börtönben töltek. Különösen akkor, ha pohárhoz nyúlunk.

S. Gy.

Mert Pukus is emlékezett: A Lavotta-szerenádót csalogat-ta elő a száraz fából Bálint fülébe, és a vonó olyan volt a löszörbe fűzött százasokkal, mint egy piros szárnyú szita-kötő. Aztán Bálint a pénzt visszavette, a hegedűt meg összetörte. Ilyen ember volt.

Nem csoda hát, ha híre ment annak, hogy Füri Bálint nem jár a kocsmába. Reggelente a koránkelők lát-ták őt az állomásra sietni, és csak a délutáni vonattal tért vissza. Senki nem tudja, hogy hol tölti napjait. Egyesek azt rebesgették, hogy dolgozni jár, de hát ez képtelenségnek tűnt. — Füri és a munka! No hiszen, akkor előbb látunk fehér varjút a temetői aká-ccon — gúnyolódtak a kétel-kedők.

Valami mégis volt a do-logban. Bálint kitata-rozta a házat, rendbe tette az udvart, s egy délután két visító malacot zavargasztott az ől felé.

Aztán egy márciusi napon Eszter szállt le a vonatról a két gyerekkel. Kézén fogva vezette őket végig a falun, s a két fiú tárgya nyúl szemek-kel nézelődött. Mintha elő-ször járnának itt. Az ablakok megnyíltak és az emberek szíves szóval köszöntötték az asszonyt. Eszter pirulón, kis mosollyal a szája sze-gletén viszonozta az üdvözléseket, és arra gondolt, hogy ő ilyen emelt fejjel még soha sem ment végig a fűzfán.

A márciusi nap első me-lengető csökjait küldte a fa-gyos földre. Az olvadó hó apró esermelyekké válva folydogált az alvóg felé, s on-nan jött szemközti a család-dal ünnepliben. Kezében le-vett kalappal: Füri Bálint.

Barta Mihály elítélt Föv. Közp. Bv. Int.

FEHÉR VARJÚ

A hírt Dobosék Laci fia hozta meg elsőnek. Futott a gyerek, mintha kergetnék, és úgy rúgta be a kis-kaput, hogy szinte nyögött a vasalása.

— Édesanyám! Édesanyám! — kiáltotta és botladozva kerülgette az udvaron kapi-r-gáló tyúkokat.

— Na, mi az, megker-gül-tél, te fíú? — nézett ki Do-bosné a kamrából, ahol a be-főtjeit rendezgette.

— A Füri Bálint... ő van itt! Láttam leszállni a vonat-ról... — hadarta Laci, és fújta-tva leült egy krumpilival telt szakkajtóra. A futástól és az izgalomtól már remegett a lába.

— Füri Bálint?! Óh, szü-anya... — kapkodott levegő után Dobosné, és úgy hányt-a a keresztet, mintha úrnapi kórmentellel találkozott volna. Aztán vállára terítette a kendőt és futott a szomszéd-ba. Zsófi nénihez.

Egy óra múlva az egész falu tudta az újságot: Füri Bálint szabadult a börtönből és hazajött. — Rossz hír volt. Hivatlanul jött, mint két éve a Tisza, amikor éj-szaka tört az alvó falura. Mert Füri Bálint a környék réme volt. Nagydarab ember, széles mellű, minthogy nagy volt a gonoszság is, melyet magában hordott. Ha látták az utcán dülöngélni zsebe-váonott kézzel, borpárák szem-ekkel, mindenki kitért elő-le. Tudták, hogy abban a zse-be duonot kézben bicska szokott lenni, és soha nem tudták, hogy mit forgat a homloka mögött. Félték tőle, mert kiszámíthatatlan volt.

Néha cukorkát osztogatott a falu gyerekeinek, máskor meg úgy ütötte a snájt no-rontyait, hogy vírátságuk ki-hallatszott a határba.

Ott is hagyta öt négy éve Eszter, és ment a gyerekek-ke-kel vissza az anyjához, Za-lába.

Azon a négy év előtti es-tén nagy veszekedés volt a Füri-házban. Bálint-nak sonkára támadt gusztu-sa, de Eszter nem tudta, hogy honnan vegyen. A hízó úra — amely már majdnem ösz-szegyült — egy éjszaka le-folyt Bálint torkán, és a csa-lád többnyire abból élt, amit a szorgos kis asszony ösz-se-kapargatott. Mert a munka nem volt esete Bálintnak.

Dolgozzon, akit arra te-rement az Isten — szokta mondani kevélyen. — En úrnak születtem A Füri-portá-ról nem hord trágyaszagot a szél. — Nem is hordhatott, mert nem is volt ott egy fia állat sem. Vigan burjánzott a dudva a hajdani ólak kö-rül.

Es hogy azon az estén nem került sonka az asztalra. Fü-ri verte az asszonyt, de is-tenesen. Szegény kis Eszter egy szál ruhában, mezítláb-menekült a szomszédba, kar-ján a két szepegő gyerekkel. Jókór menekült, mert Bálint vesztett dühében már a kis-balta után matatott a fáslá-dában. Akkor szúrta meg Im-re bácsit, az átellenben lakó öreg erdőszőlő, aki védelmé-be vette a fiatalasszonyt. Négy évet kapott... És most újra-líthón van!

Füri Bálint üres házat ta-lált, mert Eszter az anyjánál

maradt, és azóta hallani sem akar az uráról.

Mikor a hír az erdőszékhez is eljutott, Juliska néni kételkedőn csóválta a fejét: Már elieit volna négy év? Aztán kilestett a tornácról az utcára és látta, hogy az el-hagyott Füri-ház kéménye nagy füstgomolyagokat pipál az égre, mint a dohánys, ha régen nem jutott füstölni-valóhoz. Imre bácsi a konyhá-ban volt, és éppen egy zsros kártyacsomót halászott ki a kredenciókból, amikor az asszony rányitott.

— Kend ma jobban tenné, ha nem menne a kocsmába! — mondta az öregasszony. — Ott ma Füri Bálint fogja ün-nepelni a szabadulását, és annak jó vége nem lesz! Vagy megint kést akar a bé-libe?

— Bolond beszéd — intet-te le az öreg és háttal for-du-lva Julis néninek, dugi-pénzt gyűrogette a mellény-zsebbe. — A négyévi rabság le-hűtötte annak a vérit.

— Nem lesz kutyából sza-lonna — morgolódtott tovább Julis néni, és hogy az öreg mégis elment, aggodva né-zett utána.

De Füri Bálintot nem lát-ták a kocsmában. Sem azon az estén, sem később, pedig már egy hónapja itthon volt. Pukus, az öreg cioány már hetek óta a rosszabb hege-dűjén cincog, mert nőha jön Bálint és ezt is összetöri, mint a másikat négy éve.

A FILM TOVÁBB PEREG...

1969 novemberében történt: Mr. Robert Lock, turistaként Budapesten tartózkodó fiatal angol tanár egy kora este a József Attila telepen parkolt, Bedford gyártmányú, mikrobusz nagyságú „alvó” személykosijával. A házban lakó ismerőseit látogatta meg feleségével együtt.

Késő estére járt, mire Lockék búcsút mondtak a háziaknak. Amikor visszatértek a kocsihoz, észrevették, hogy sok értékes holmi hiányzik. Többek között: egy Praktika Nova és egy Contac fényképezőgép, Capitol márkájú japán fényzőrű, hordozható teleskop magnó, női és férfiruha.

A kár tíz-tizenötezer forintnak felelt meg Mr. Lock feljelentést tett a IX. ker. rendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen. A feljelentés éjjel egy órakeret történt. Dél-élelő tíz órakeret nehéz bőröndök cipelve két, 30-40 év körüli asszony jelent meg a rendőrségen. Elmondták, hogy az ő fiaik lopták el a visszahozott tárgyakat.

Az egyik anya, B. Gézané elmondta, hogy előző este figyelte Pista fia és barátja, Jóska beszélgetését. Megfütté fülét egy mondatfoszlány, amely szerint valamit elrejtettek a szufliban. Figyelné kezdte őket. Jóska bevallotta, hogy

a József Attila telepen feltörték egy kocsit,

abból különféle dolgokat kivettek és a fészkerbe rejtették B. Gézané azonnal kiment, a fészert lakatra zárta, a kulcsot magához vette.

Reggel elment Jóska anyjához, K. Lászlónéhoz és elmondta neki, mi történt. A két asszony úgy döntött, hogy a lopásból származó holmikát beviszik a rendőrségre és — mindent elmondanak.

Mr. Lock hiánytalanul visszazapta az ellopott tárgyakat. Annak idején

felkerestem a két családot.

K. Lászlóné a József Attila telep körüli, régi kis házak egyikében lakik. Az eset érthető módon megvizsgálta: Folyton csak töprengte, hogy jól csináltam-e. De ma sem látok más utat. Talán ez még megállítja.

A fiú apja betanított segédmunkás volt. Jóska nem fejezte be a nyolc általánost, nem tanult szakmát, ugyan csak segédmunkásként dolgozott.

B. Gézáék a közelben laktak. A kis szoba egyúttal konyhának is szolgált. Noha késő délelőtt volt, az ágy még vetetlenül állt. Pista ugyan csak nem fejezte be a nyolc általánost, szakmát nem tanult és egyszer már állt a fiatakorúak bírósága előtt, hasonló ügye miatt. Segédmunkásként dolgozott. A fiú

nevelőapja ugyancsak segédmunkás volt. Az anya szavai: — Akkor egész éjszaka nem aludtunk. Senki a csaiádból. Ettem magam, gyötörtem. Végre is határoztam. Megmondtam neki: *Reggel visszaviszünk mindent! Itt egy gombostű sem maradhat a lopott holmikból! Es azt is tudtára adtam, nem titkolok el semmit. O is belátta, hogy így a legjobb.*

★

Azóta nem hallottam felőlük. A napokban, több mint egy év leforgása után, újra fölkerestem őket.

Mi történt a két fiúval?

Hogyan alakult sorsuk?

Késő délután. A szűk köz a kis házak között koromfekete. Csak az ablakokból világlik valami fény az úra. Jóska nemrég tért haza munkahegyéről. Ma is segédmunkásként dolgozik a gyárban. Kefehajú, középtermetű, szűkszávú fiú. Kicsi a szókinccse, elfogódott is. Csak rövid mondatokban válaszolgat:

— Szereted, amit csinálsz?

— Hat... jól keresek.

— Hogyan látod akkori ügyeteket?

— Hülyeség volt... Soha többet...

— Autófényezést kezdtem tanulni annak idején. Nem sajnálod, hogy abbahagyad?

— Hát... magam sem tudom. De mégis tanulok majd szakmát. Nem sokára bevonulok a katonasághoz. Már beiratkoztam a honvédségi gépkocsivezetői tanfolyamra. Az szeretnék majd lenni, sofőr.

Az anya közbeszólt:

— En bízom benne, hogy katonáéknál folytatja majd az autószerelést, meg az autófényezést.

— Mit csinálsz esténként?

— Olvasok, meg a régi osztálytársakkal járok össze. Néha elmegyünk az ifjúsági klubba.

— Mit csinálnak a régi barátaid?

— Már mind letette a szakvizsgát és gyárban dolgozik, szakmunkás — Kis szünet után, halkán:

— Butaság volt... Nagy butaság, hogy abbahagytam.

Ö kisért á B. Gézáékhoz. Sikos, jeges az út. Allandóan figyelmeket: — Tessék vigyázni... itt síkos... tessék kikerülni. — Valóssággal meghatódom, ahogyan óv. Kedves és gyöngéd gyerek ez.

B. Gézáéknál megváltozott kép fogad. Az elmúlt esztendő során kicsérték a berendezést. Modern, világos. Kellems, új bútorvásároltak a szobába.

Pista nincs otthon: — Bolondja a filmnek — mondja az anyja. Két unokafivérelt majd minden este moziba jár.

— Olvasni szokott?

— Csak az újságot, a hetilapokat. Azokra elő is fizetünk.

— Dolgozik Pista?

— Igen. Már letette a szakmunkásvizsgát is. Targoncás.

— Azóta nem volt velemmi problémája?

— Még csak az kéne! De meg is mondtam neki, ha bármilyen gyanús látok körülöttem, én magam, ezzel a két kezemmel viszlek újra a rendőrségre! — áth.

A címzett ismeretlen

Tököl felé robot a rabszállító velünk, a vegyes szállítmánnyal. Velünk szemben fiatalok zajos társasága viháncol önfeledten. (Mit sem zavarja őket a kezükön csillogó bilincs.) Csendesen szemléldöm, s önkéntlenül is hallgatom a beszédfoszlányokat. Fiatal szomszédom ismerősével latolgatja újabb büncselekményének súlyát. A srácok zsivaja betölti a kocsit, egymás szavába vágva mesélik „visszatérésük biztosítékát”, újabb büncselekményeiket. Szavaikból kiveszem, hogy alig tizenegy-néhány évük dacára kivétel nélkül visszaesők.

Néhányan ismerősként üvözik egymást, s közös ismerősök, elítelttársak neveinek sokaságában tallóznak. Valami majális csoportosulásnak is tűnhetne némi fantáziával a fiúk zajos társasága. Trágár és zsargonzsavak sokasága röpköd a levegőben.

Önkéntlenül is a kinti életre gondolok. Útiársaimhoz hasonló, divatosan öltözködő, fiatal ismerőseimre gondolok. A fiúk a bilincsen sem tudják levetkőzni fiatalos temperamentumukat, nagy hévvel próbálják palástolni szabadságéhségüket.

Elkomorodom. Még alig felszperedve újra és újra a rácsos világgal randevűzök. Összehasonlítást próbálok tenni azokkal a fiatalokkal, akik az iskolapadban kótolgatják a tudományt, hogy kellő tapasztalatok után az életben kamatoztassák tudásukat, vagy akik már gyerekkorban a munkafront állnak helyt. Micsoda különbség, hogy ők csak hiből ismerik a börtönt, s hallatára is megborzognak.

Ezek itt nem hiszem hogy józanul ítélnek a jelent. Vajon mikor eszükbe jut a film, a zene, a tánc, a divat, minden jó és szép odakint szinte körüláll meunysége (mert eszükbe jut biztosan), a falak között számádat végeznek-e önmagukban? Egy részük bizonyára hamar rádőbben korábbi cselekedetei értelmetlenségére, s hátat fordít a riasztó múltak. Vannak, akik csak későn próbálnak a helyes útra térni, több-kevésbé sikerrel, de sajnos, nem ritka az erőteljes kísérletezés sem.

Sokakban felvetődik a kérdés, vajon miért egy elítelt, egy sorstárs — ha nem is hasonló korú, eredményű — tollvonásai ezek a sorok?

Igaz, én sem vagyok földre szállt angyal, hiszen a tények ellenem is szólnak, de józanul gondolkozva, keserű tapasztalatok árán — úgy érzem — helytálló eszmefuttatásokkal megpróbálhatom a keserű valóság ábrázolását, s megpróbálhatom felhívni a figyelmet, hogy ideje lenne komolyabban venni az életet.

Mitru Mihály elítelt
Fővárosi Kpti Bv. Int.

Gazdag a választék a Kecskeméti Bv. Intézet könyvtárában

FÓRUM

Előzetes jelle

Megyeszékhelyeken a kisebb-bv. intézetekre erősen rányomja bélyegét az előzetes jelle. Az itt fogva tartottak nagy többségének még nincs ítélete. Fölöttük a várakozás változó felhő boronganak. A vakmerő remények tűnékeny sugarait egyre-másra elfedi a kilátástalan jövő fenyegető árnyéka.

Inkább túlzott remények, mint reális gondolatok, érzelmek töltik el a letartóztatottakat. Labdáznak vele, hajlongatják erre-arra, mint a nádat a szél, mindaddig, amíg nincs bizonyosság. Amíg el nem hangzik a megfellebbezhetetlen ítélet.

Akiknek az ítélete jogerőre emelkedett, azok tovább mennek ezekből az intézetekből — az ítéletükben meghatározott büntetési fokozatban — letöltötte a kiszabott büntetési időt. Ott azonban az adott fokozatra kötelező keretek — magatartási szabályok, intézeti parancsok, utasítások — egyes irányt szabnak mindenkinek a szabadságvesztés idejére.

De mikor lesz ez?

S mennyi lesz az?

S milyen lesz ott?...

Ezek a kérdések foglalkoztatják az előzetesek többségét, s ki-ki saját változatban adja meg rá a választ.

Akadnak, akiket végtelen meg gondolatlanságokra ragadtat a bizonytalanság. Vannak, akik úgy gondolják:

„Ha lúd, legyen kövér”

ügyszer elítélnek, s a lovak közé vetik a gyeplőt, egymás után követik el a fegyelmi vétségeket.

Tiltott tárgy magánál tartásáért, üzletelésért, fajtalankodásért, zárkarend be nem tartásáért, séta közben való rendetlenkedésért stb. nem egy előzetest kell megfenyíteni.

— No és? — kérdezhettek, akik korán kezdik a fegyelmeztetlenségét: — Nem fér bele a büntetési időbe?

De bizony belefért. Ha nem vigyáznak az ilyenek, akkor könnyen megeshet, hogy felelőtlenségük következményeként ki is tájulahat, meg is nyúlhat számukra a keserves, könnyedén vett büntetési idő.

Az előzetesség idején tanúsított magatartás ugyanis elkísér mindenkit egészen a szabadulásig. Akkor sem mondunk túl nagyot, ha megkockáztatjuk azt a megjegyzést, hogy a szabadulás után is kíséreljék meg az életet.

Nem a papírfőmára gondolok. A papírfőforma esetleg addig terjed, hogy szabadulás előtt az intézet parancsnoka, vagy a nevelő javasol valakit valahova. Kedvező, vagy figyelemzéstől véleményyt küld a szabadulóról: „Bízzást számít-hatnak rá”, vagy: „Ha kézben tartják, hasznos dolgozójuk lehet” stb. tartalommal. Nem erre gondolunk elsősorban. In-

kább arra az öntudatra, amelyet egyes személyek a büntetés során kialakítanak önmagukban. A magabiztosságra, az egyenességre, a gerincességre, az erős akaratra, ami itt a szabadságvesztés idején kialakulhat az emberben.

Ha valaki rendes, fegyelmezett,

a szabályokat betartó — egy-szóval törvénytisztelő — az előzetesség idején, annak a szabadságvesztés büntetést is bizonyosan könnyebb lesz fegyelmezetten töltötte. S ha szabadul s visszatekintésében ez az elzártság sem okoz tőrest. „Ott is ember maradtam, vétségemet megbántam, fizetnem érte... Becsülettel élek azóta”...

Aki így tekinthet majd vissza az elzártságban töltött időre, annak könnyebb lesz a beilleszkedés, a felejtés, az élet.

Vannak, akiket a bv. intézet szigorja hamar kigyógyít a kezdeti szabálytalanságokból, fegyelmezetlenségéből. Vannak, akik egyszerű figyelemzést megértik, hogy a szabályok megszegésével önmaguknak ártanak. Az ilyeneknek bármít hoz a jogerős ítélet, könnyebben viselik el és egyenes irányban haladnak tovább a becsületes élet felé.

Azokat a keveseket, akik az előzetes letartóztatás idején nem értenek a figyelemzéstől, akik fegyelmi vétséget vétségre halmoznak,

Rossz hírek kíséri

az intézetekben, ahol jogerős ítéletüket kell töltönnük. Az ilyeneknek ott is nehéz lesz megállniuk. Egyik vétségéből a másikba botlanak.

— Ugyan, majd ha jogerős lesz az ítélet. ha bizonyos lesz, hogy ennyi és ennyi időt, itt és itt kell letöltönni, majd más-képpen lesz — mondják egyesek: — csak ez a bizonytalan idegállapot, hogy mi lesz, mennyi lesz? — kergeti az embert meg gondolatlanságba.

Akik ezt az elméletet gyártják maguk sem hiszik el.

Példák bizonyítják, hogy akik az előzetes letartóztatás idején képtelenek a szabályokhoz igazodni, akiket az itt kapott figyelemzések, fegyelmi büntetések se ébresztettek jobb belátásra, azoknak sokkal nehezebb a jogerős szabadságvesztés büntetését. Keservebb a felismerés, hogy konokságuknál, macacságuknál erősebb a törvény. Egyetlen vétség sem marad megtorlatlanul.

Jobb hát vigyázni, hogy az ítéletre várakozás szorongó hangulatában nehogy a felelőtlenség felé sodorjanak valakit az alaptalan remények.

(sz. g.)

Traktorvizsga Pálhalmán

Április második felében került sor a traktorosok vizsgájára a pálhalmi célgazdaságban. 53 traktoros adott számot a tanfolyam elvégzéséről. A tanfolyamra a hallgatókat a négy célgazdaságból iskolázták be. A tanfolyam tantárgyai a mezőgazdasági erőgépekkel és munkagépekkel ismertették meg a résztvevőket. A vizsgát a Bial Mezőgazdasági Gépezetképző Szakiskola rendezte, és a bizonyítványt is ez az iskola állította ki az elített traktorosok részére.

A vizsga sikeres volt, az elítelték megfeleltek a követelményeknek. Mindannyian megszerezték a traktorvezetésre jogosító bizonyítványt. A közúti járműre jogosító igazolvány megszerzésére is lehetőség kaptak a sikeres vizsga letétele után. Ezt azonban a KPM bizottsága előtt később kell letenniük.

A hallgatók zömmel olyan elíteltékből kerültek ki, akik eddig is mezőgazdasági üzemekben dolgoztak. termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, és semmilyen szakképzettséggel nem rendelkeztek. Vannak néhányan,

akiknek más foglalkozásuk volt, de kedvet kaptak a mezőgazdasági gépész munkához. Tudják, hogy ez igen jól fizetett, keresett szakma. és a szakképzett traktorosokat örömmel várja minden tsz vagy állami gazdaság. A tanfolyam azt mutatta, hogy az elített hallgatók komolyan vették a tanulást, mert a vizsgabizottság meg volt elégedve eredményeikkel. A végzett hallgatóknak szabadulásiuk módjuk van gyakorlatot szerezni a célgazdaságokban, ahol hátralévő idejükig szerzett szakmájukban foglalkoztatják őket.

Egy-egy ilyen tanfolyam megrendezése komoly költség jelent az államnak. Mégéri azonban a költséget, ha a tanfolyamot végzett elítelték szabadulásiuk után megtalálják helyüket, boldogulástuk mezőgazdasági nagyüzemeinkben. Most már a végzett és képzett traktorosokon múlik, hogy élni tudjanak az államunk nyújtotta lehetőségekkel, és legyenek hasznos tagjai a társadalomnak.

G. L.

vele, az egyik idősebb elítelt megkérdezte, csak úgy melleslegesen:

— Mit írtál édesanyádnak?

— Megírtam, hogy megkaptam a csomagját, nagyon ízlett, amit küldött. Azonkívül megírtam, ha szabadulok, elmegyek Tájára dolgozni.

— Tájára? — kérdezte vissza a kérdező. A fiatalember akkor már majdnem fuldoklott a nevetéstől. Úgy bökte ki pikkadozva:

— Tájára. Az ország minden tájára. — Az öreglány ettől nagyon meg fog nyugodni. A legközelebbi csomagot biztosan Tájára fogja küldeni. Lehet, hogy nem kapom meg... — Azzal diadalmasan körülnézett. Várt. hogy szellemességét díjazza valaki. Csend volt a válasz. Senki nem nézett rá. Ez a cinizmus még a zárka lakóinak is sok volt, pedig ők is csináltak már egy és más dolgot.

s. gy.

HOVÁ MEGY DOLGOZNI?

A tékozló fiú mégis kapott csomagot. Nyugodtan mondhatjuk tékozló fiúnak azt a fiatal elíteltet, aki semmiféle szülői intelmet nem fogadott meg és sok-sok figyelmeztetés ellenére is visszakerült a börtönbe. A tékozló fiú kifejezés itt nem valami könnyedén elítélő hangszíval használjuk, sokkal inkább mélyen elítélő értelemben. mert ennek a fiatalembernek a felelőtlensége már igazán kirítt a szokásosból.

Az anyai csomagot természetesen nagy örömmel fogadta. Minden elítelt örül a hazáinak, hát még az olyan, aki fiatal kora miatt még jobban emlékszik az otthoni ízekre, a családi tűz hely melegére, egyszerűen egy olyan, akire a börtönben is azt mondják: még csak most bújik ki a tojásból. Ez a fiatalember azonban meghazudolta fiatalágát. Nem volt olyan ártatlan, mint

amilyennek lányos arca és vékony termete mutatta. Amikor jóízűen befalatozott a csomag tartalmából, megelégedve körülnézett és nagy hangon azt kérdezte társaitól:

— Mit gondoltok, mit hazudjak az öreglányoknak?

Senki előtt nem volt kétség, hogy kit ért ezen a kifejezésen. Még a legkérdőbb lelki ember is nyeljt egyet, mert valahogy úgy van csomagkiosztás után, hogy mindenki egy kicsit magába száll. Csendben, egymást kínálva fogyasztották el az ízes hazait és gondolatok otthon, a családnál jártak. Szinte mindenki fel-támadt a lelkiismeret, még ha rövid időre is. Miért is vitatnánk el az elítelttől azt, hogy egy-egy pillanatban beléjük döbben a felismerés, nem jól csinálták eddig az életüket. Es melyik a legalkalmasabb pillanat a

merengésre? Természetesen, ha mindenki ugyanarra gondol.

Igy történt, hogy mindenkit kiabrándított egy kissé ez a nagyhangú ünnepront. Nagy nehezen megszólalt az egyik zárkatárs:

— Ne hazudj te semmit, inkább köszönd meg egy szép levélben édesanyád gondoskodását. Nem kell becsapni éppen azt, aki a legjobb volt hozzád.

Mindenki helytelenül bólogatott. Es csodák csodája, nem hagyták békében a fiatalembert, hanem számon kérték tőle a levelet. Nagy nehezen megszületett a közhelyes levél. Több köze volt ehhez a zárkatársúknak, mint magának a fiatalembernek.

A levélbe persze nem néztek bele. Ez mégiscsak túlzott bizalmaskodás lett volna. De amikor elkészült

RÖVIDEN

Befejeződött az 1971. évi férfi NB I. tavaszi idénye. Az élcsoport: 1. Bp. Honvéd 26, 2. Csepel 24, 3. Bajnai Bácska 23. A városmajori fedett csarnokban rendezett női nemzetközi tornán a BSE szerezte meg az első helyet, a VM Egyetértés, az ifjúsági válogatott és a bécsi Firestone előtt. Vasárnap este a Sportsarnokban Magyarország válogatottja 93:75 (44:34) arányban győzött Csehszlovákia B-csapatá ellen.

A szófál sportlapok az 1:1-es eredménnyel végződött bolgár-szovjet válogatott barátságos labdarúgó-mérkőzésen látottak alapján nem túl derűlátók. Egységes véleményük szerint a sorra kerülő, Anglia elleni, olimpiai selejtező mérkőzésen sokkal jobb játékosokra lesz szükség a sikerhez. No, és május 19-én, a magyarok ellen is. Remélhetőleg!

Befejeződött a warendorfi nemzetközi öttusa verseny. Az egyéniben a szovjet Ivanov (5195) győzött az olasz Medda (4981) és Bakó (4921) előtt. Csapatban: 1. Magyarország 14 504, 2. Szovjetunió 14 40 3. NSZK 13 805 pont.

Medici, Brazília államelnöke engedélyt adott arra, hogy Pelé visszavonulása alkalmából búcsúfesztivált rendezzenek. Mint ismeretes, Pelé július 18-án, a Jugoszlávia elleni válogatott mérkőzésen mond búcsút a brazil szurkolóknak.

DK tenisz-mérkőzések végeredményei: Bukarest: Románia-Hollandia 5:0, Perugia: Olaszország-Bulgária 5:0, Luxemburg-Monaco 5:0, Lisszabon: Portugália-Törökország: 5:1, Kairó: Csehszlovákia-EAK 4:1, Athén: Belgium-Görögország 3:1 (az utolsó egyet nem játszották le).

Két fordulóval a szovjet jégkorongbajnokság befejezése előtt már eldőlt, hogy a bajnoki címet a CSZKA Moszkva együttese szerzi meg. Már az is biztosnak látszik, hogy a legjobb góllövőnek járó díjat Maclev, a Moszkvai Dinamo középcsatára kapja.

NB II

Keleti csoport

Bocskai SE—Szegedi VSE	1:3
K.-félégháza—Debr. EAC	0:3
Gyula—Szarvas	4:2
KISTEXT—Vecsés	1:1
Középület Ép.—Cegléd	1:1
Budaörfi—MGM Debrecen	0:0
Pénzügyőr—Szegedi Dózsa	4:1
Sz. MÁV—Jászberény	0:1

1. Cegléd	22	13	7	2	44:21	33
2. Pénzügyőr	22	12	6	4	37:15	30
3. Jászberény	22	10	7	5	19:11	27
4. Szegedi D.	22	10	6	6	37:27	26
5. SZVSE	22	8	7	7	31:27	23
6. DEAC	22	8	5	9	38:34	21
7. Budaörfi	22	6	9	7	28:26	21
8. KISTEXT	22	6	9	7	24:25	21
9. Közép. Ép.	22	7	7	8	20:22	21
10. Sz. MÁV	22	5	10	7	28:27	20
11. Szarvas	22	6	8	8	28:32	20
12. MGM Debr.	22	6	8	8	26:34	20
13. Bocskai SE	22	7	5	10	34:41	19
14. Gyula	22	6	6	10	31:35	18
15. Vecsés	22	5	7	10	15:32	17
16. K.-félégh.	22	5	5	12	21:53	15

Nyugati csoport

Pápa—Füzű	0:1
Györi D.—Bauxitbányász	4:2
Szekszárd—Bakony Vegy.	2:0
Dorog—Almásfüzitő	2:0
Savarila—Pécsi BTC	6:0
K. Rákóczi—M.-Szászvár	5:3
Pécsi Érch.—Táncsics SE	2:0
Ajka—Zalaegerszegi D.	3:1

1. Dorog	22	14	4	4	46:14	32
2. Pécsi Érch.	22	13	4	5	47:20	30
3. Szekszárd	22	14	2	6	28:12	30
4. Györi D.	22	11	6	5	37:22	28
5. Savaria	22	10	4	8	50:32	24
6. Bauxitb. SE	22	11	2	9	38:36	24
7. Bakony V.	22	9	5	8	28:24	23
8. Zalaeg. D.	22	10	2	10	34:35	22
9. Ajka	22	8	6	8	24:27	22
10. Táncsics SE	22	10	2	10	33:26	22
11. Pápa	22	9	4	9	19:25	22
12. Almásfüzitő	22	7	5	10	23:36	19
13. Füzű	22	7	3	12	18:34	17
14. PBTC	22	4	6	12	26:41	14
15. M.-Szászvár	22	4	4	14	15:42	14
16. K. Rákóczi	22	4	3	15	19:47	11

Északi csoport

Kisterenye—Borsodi B.	2:1
Nolán SC—KELTEX	0:0
Vyiregyh.—Esztergom	6:0
BEAC—Salg. KSE	2:1
Kazincb.—Nagybányó	1:1
Ikarus—S.-új helyi Sp.	3:0
V. Izzó—Lérviváros	2:1
KKFSE—Miskolci VSC	0:3

1. Volán SC	22	13	7	2	53:23	33
2. Kazincb.	22	11	6	5	42:24	28
3. Nagybányó	22	9	9	4	32:20	27
4. Izzó	22	10	7	5	35:25	27
5. S.-új helyi Sp.	22	11	4	7	26:21	26
6. Esztergom	22	10	4	8	21:23	24
7. MVSC	22	9	5	8	31:18	23
8. Ikarus	22	10	3	9	35:31	23
9. Nyiregyháza	22	9	5	8	19:23	23
10. Kisterenye	22	8	5	9	24:21	21
11. Lérviváros	22	8	4	10	32:36	20
12. KKFSE	22	6	6	10	18:32	18
13. Salg. KSE	22	4	9	9	24:28	17
14. BEAC	22	6	3	13	21:39	15
15. KELTEX	22	5	12	22	45:15	15
16. Borsodi B.	22	3	6	13	21:47	12

Mérleg — 22. forduló

Novák 11-esből sem tudott egyenlítani, bekövetkezett a nagy meglepetés: a Salgótarján a Népstadionban legyőzte a Ferencvároset.

Úgy látszik, megártott a pihenés egyes csapatoknak. Elsősorban a Vasasra áll ez, amely legutóbb egy játékost sem adott a válogatóknak, ami most talán érthető is. Az együttes otthonában kapott ki a Videotontól, s ezzel az idén már lemondhat arról, hogy beleszóljon a bajnoki címért folytatott versengésbe.

Megszabadulhat lassan az Ú. Dózsa másik nagy riválisától, a Ferencvároستól is. A csapaton még 11-es sem segített, a Salgótarján 1:0 arányban győzött a Népstadionban. Ezzel a Ferencváros több mint fél év után először szenvedett vereséget.

Javitott viszont helyzetén a Bp. Honvéd, 3:0-ra nyert. Igaz, könnyű ellenfele volt, a már kiesésre ítélt Dunaújváros. Az Ú. Dózsa azonban (bár csak 4:3-ra nyert Szegeden), egyre jobban érezheti magát, hiszen öt, illetve hat pont az előnye riválisai előtt.

A forduló nagy csapata: a Salgótarján, amely hazai nagy győzelmei után a Népstadionban is két pontot szerzett a májusfára. Technikai fogyatékoságok. Legutóbb a válogatott mérkőzésen a szabadrúgások veszte kárba, most a 22. fordulóban az derült ki, hogy 11-esek rúgásával is baj van. Csepelen két büntetőrúgást, a Népstadionban egyet hiába adott meg a bírő.

Nyolc mérkőzésen 70 000 néző volt szombaton és vasárnap. A legtöbbben a Népstadionban, 17 301 fizető.

A góllövőlistán: Kozma 19, Bene 17, Branikovits és Juhász 14—14, Dunai II. 13 góllal szerepel.

Szombathely—MTK 2:2 (2:1)

Szombathely: Szarka — Szántai, Pék, Balogh, Halmosi, Kulcsár, Szabó (Gangli), Király, Farkas, Rátkai, Iszak I.
MTK: Hajdú (Brünyl) — Török, Dunai, Strasser, Csetényi, Oláh, Becsei, Kiss, Sárközi (Koritar), Szuromi, Borsó.
Csepel—Rába ETO 2:1 (0:1)
Csepel: Fatér — Vellai, Molnár, Kandi, Pethó, Faludi, Gulyás, Losenzli, Kalmár, Takács, Gondár.
Rába ETO: Földes — Keglovich, Orbán, Kiss, Izsák, Pozsgai, Somogyi, Stolz, Horváth B., Korsós, Glázer.

Videoton—Vasas 1:0 (1:0)

Videoton: Szagó — Posch, Kovács, Nagy III., Fejes, Hartványi, Burka, Wölk, Nagy II., Karsai, Szalmási.
Vasas: Tamás — Fábán, Mácsoly, Vidas, Iház, Mencil, Müller, Török, Puskás, Tóth, Lakinger.
Ú. Dózsa—SZEOL 4:3 (4:2)
Ú. Dózsa: Borbély — Káposzta, Horváth, Noskó, (Solymosi 34.p.), Juhász, Dunai III., Zámbo, Fazekas, Dunai II., Nagy L. (Tóth A. 73. p.).
SZEOL: Gilicz — Várhegyi III., Molnár, Emódi, Kerekes, Bánfalvi, Dávid, Josa, Piko (Vörös 62. p.), Pataki (Berkes 62. p.), Vass.
Bp. Honvéd—Dunaújváros 3:0
Bp. Honvéd: Lévy — Kelemen, Ruzsinszki, Tajti — Vági, Szűcs — Pusztai (Fehérvári, 77. p.), Pintér, Pál (Tóth, 46. p.), Komora, Kozma.
Dunaújváros: Papp — Formaggini, Fajt, Cseh — Ruppert,

Új győztesek a láthatáron

Lezajlott az utolsó előtti forduló a nemzetközi labdarúgó-tornán, s a több mint 120 európai csapat közül most csak hat együttes várhatja a döntőt. A mérkőzések eddig sem hiányzott a meglepetés, de a mostani torna tüzes az előzőkhöz, hiszen az EK-ban, a KEK-ban olyan győztest avatnak, amelyek neve még nem szerepel a kupán, s a hat együttes közül csak a Leeds-nek van reménye, hogy az FVK-ban két év után újra birtokba veszi a serleget — ha legyőzi a Juventus.

A hat kupamérkőzés közül kétségtelenül az athéni volt a legviharosabb. A jelentések szerint a szurkolók ünnepelekk a Panathinaikosz játékosait, akik a belgrádi 4:4 után 3:0-las győzelemmel elűtözték a szinte biztos továbbjutónak látszó Crvena Zvezdat az EK-döntőtől.

- A döntők műsora:**
EK: VI. 2., London: Ajax—Panathinaikosz.
KEK: V. 19., Athén: Chelsea—Real Madrid.
EVK: V. 2., Torino, VI. 3., Leeds: Juventus—Leeds (két mérkőzés).

A régi győztesek közül csak a Leeds állta a sarat. Az idegenben szerzett 1:0 után otthon elég volt számára a 0:0 a Liverpoolal szemben. Az EVK-döntő másik résztvevője a Juventus, otthon, Torinóban már a 2. percben megszerezte a vezetést az FC Köln ellen, de utána a mérkőzés végéig játszottak az olaszok a nézők idegeivel, amikor Anastasi bebiztosította a győzelmet (2:0).

ASZTALITENISZ

Lépésről lépésre előre
Vélemények az Európa Liga-torna fináléjáról

Vastappsal kezdődött — vastappsal végződött a Sportsarnokban a Magyarországi—Csehszlovákia Európa Liga asztalitenisz-mérkőzés. Ünnepelekk a kétezres néző a magyar asztaliteniszeseket, akik veretlenül nyerték a kontinens legfontosabb nemzetközi tornáját.

— Örülünk az eredményeknek, de mindazt, ami mostanánk történt, csak a kezdetnek tekintjük — mondta dr. Harangózó Ede, a szövetség elnöke. — Lépésről lépésre kell előbbre jutnunk, Budapesten és vidéken egyaránt. Szeretnénk a szövetség egész apparátusát olyan emberekre építeni, akik felelősséggel és odaadással, lelkiismeretesen és szívvel-lélekkel magukévé teszik a sportág ügyes-bajos dolgait.

Kijutott az ünneplésből Berczik Zoltánnak, a mindig szerezni szokott játékosaink a legtöbb mérkőzésen, megérdemelten nyertünk — jegyezte meg. — Rövidesen néhány hónapra feloszlatjuk a válogatott keretet, nyáron pihenőt kapnak a játékosok, az évenként kezdődik előlről. Most már az eredményeink is köteleznek.

Frantisek Pivec, a csehszlovák válogatott edzője gratulált a magyar vezetőknak, játékosoknak, s nem fukarkodott az elismeréssel.

ÖKÖLVIVÁS

Papp László gondban

Lezajlott a magyar ökölvívók legjelentősebb hazai versenye, a Madridba készülő válogatottjelöltek főpróbája. A bajnokság 74 mérkőzése alapján kialakult az 1971. évi aranyérmesek listája — de nem alakult ki az EB-csapat. Sőt, a látottak kifejezetten zavarba hozták a csapatösszeállításban töprengő szakvezetőket.

Igaz: volt küzdelem, meglepetés, jó néhány összecsapáson megfélemlő színvonal is, feltűntek új reménységek, avattak új bajnokokat, az EB-jelöltek közül azonban csak kevesen bizonyítottak.

— Ha ma kellene EB-együttest hirdetnem, csak Gedőt, Badarit és Kajdit jelölhetném — mondotta Papp László vezető edző. — Teljesítményük mutatta: képesek versenyre kelni a kontinens legjobbjaival. A többi jelölt viszont

Különösebb meglepetés nem akadt az ökölvívó-bajnokság döntőin, viszont volt néhány kitűnő mérkőzés. Gedő továbbra is tartja jó formáját, — Zubik csak két menetet áll bírta a harcot. Junghaus és Kisnémeth — az újpestiek junior Európa-bajnoka — látványos csatát vívott, s a rutinos Junghaus végül kis különbséggel győzött. Az est legizgalmasabb küzdelmének a felnőtt Európa-bajnok Orbán és a junior aranyérmes Juhász vívta. A fiatal versenyző öt percen át vezetett, a hajrában Orbán volt jobb, és végül a pontozók öt látták jobbnak.

Az eredmények. Papirusyiban Gedó (Vasas) ellen Zubik (Ú. Dózsa) a második menetben feladta, légsúlyban Jung-

haus (Vasas) Kismémeth (Ú. Dózsa) ellen, harmatsúlyban Badari (Bp. Honvéd) Szabó (Obuda Tézsz) ellen, nehézsúlyban Botos (Bp. Honvéd) Kovács L. (Ú. Dózsa) ellen, könnyűsúlyban Orbán (Bp. Honvéd) Juhász (Petőfibánya) ellen, kisváltósúlyban Karl (Bp. Honvéd) Szirony (Ú. Dózsa) ellen, váltósúlyban Kajdi (Bp. Honvéd) Piroksa (MGM Debrecen) ellen, nagyváltósúlyban Májai (Csepel) Turza (Tatabánya) ellen, középsúlyban Benke (Vasas) Rapcsák (Bp. Honvéd) ellen pontozás nélkül, félnehézsúlyban Tóth Imre (Zalka SE) ellen a kaposvári Kochot a második menetben leléptették, nehézsúlyban pedig Máté (Fémunkás) pontozással verte az újpesti Edőcsöt.

NB I/B

A vendégcsapatok sikereivel

— Őriási küzdelem, nagy taktikai harc és a vendégcsapatok sikerei jellemezték labdarúgásunk második vonalának szombat—vasárnapi 26. fordulóját.

A meglepetések élén a FŐSPED Szállítók és a Várpalota idegenbeli győzelme áll. Ertékes pontot szerzett idegenben az Ózdi Kohász, a Békéscsaba és a listavezető VM Egyetértés.

A forduló sok érdekes változtatást hozott a bajnoki sorrendben. A VM Egyetértés pontvesztése ellenére is nagy előnnyel vezet. Nagy a versenytűz a kiesés elkerüléséért, és egyedül a BKV Előre sorsa látszik megpecsételtnek.

FŐSPED Szállítók—Bp. Spartacus 2:1 (0:0)
Kőér utca, 1200 néző, vezetete: Tóth. Góllövő: Vágási, Horváth, illetve Simon. Alacsony színvonalú mérkőzésen három látványos gól született. A játéke alapján a döntetlen igazságosabb lett volna.

Zalaegerszegi TE—Kecskeméti Dózsa 1:0 (1:0)
Zalaegerszeg, 4000 néző, vezette: Elgervári. Góllövő: Madár. Hatalmas iramú mérkőzésen nyert a többet támadó hazai együttes.

Várpalota—Ganz-MÁVAG 1:0 (1:0)
Kőbányai út, 900 néző, vezette: Borzasi. Góllövő: Monostori (öngól). A lendületesen és lelkesen játszó bányászcsapat nagyobb arányban is győzhetett volna.

Egri Dózsa—Szolnoki MTE 2:0 (1:0)
Eger, 4000 néző, vezette: Vihányó. Góllövő: Szűcs, Vigh. Jó iramú mérkőzésen a hazai csapat többet kezdeményezett és biztosan győzött.

Budapesti VSC—Székesfehérvári MÁV 3:0 (0:0)
Szónyi út, 1000 néző, vezetete: Marton. Góllövő: Matulai (2), Kaszás (11-esből). Végig heves, változatos mérkőzésen szünet utáni jobb játékkal nyert a BVSC. A reklamáló fehérvári Horváth-ot a játé-

vezető a 74. percben kiállította.

MÁV DAC—VM Egyetértés 1:1 (1:1)
Győr, 2500 néző, vezette: Szávó. Góllövő: Pálos, illetve Weimper. A nagy fölényben játszó győri csapattal szemben csak szerencsével szerezte meg az egyik pontot a listavezető.

Debreceni VSC—BKV Előre 5:1 (1:0)
Debrecen, 3000 néző, vezetete: Pusztai. Góllövő: Lipóci (2, mindkettőt 11-esből), Rozgonyi, Sóvágó, Dóczi, illetve Kisuczki (11-esből). A korszerűen játszó debreceni csapat könnyen győzött. Vasárit (Debrecen) és Povázsait (BKV Előre) a játéke vezető kiállította.

A szombaton lejátszott mérkőzések eredményei:

Pécsi Bányász—Ózdi Kohász 0:0
Oroszlány—Békéscsaba 1:1 (1:1)

1. VM Egyetért.	26	15	10	1	35:10	46
2. Egri Dózsa	26	14	7	5	35:16	40
3. Oroszlány	26	12	6	8	35:29	37
4. Kecskem. D.	26	10	9	7	28:22	36
5. Békéscsaba	26	11	6	9	32:28	34
6. MÁV-DAC	26	10	8	8	22:19	34
7. Zalaegerszeg	26	10	8	8	31:25	33
8. Pécsi Bány.	26	6	11	9	23:33	32
9. Debr. VSC	26	10	9	7	31:24	31
10. Pn. Spartacus	26	7	8	11	23:27	30
11. Ganz-MÁVAG	26	7	11	8	30:35	25
12. FŐSPED Sz.	26	6	8	12	21:32	25
13. Szolnoki MTE	26	8	7	11	27:31	27
14. Bp. VSC	26	9	7	10	37:42	26
15. Várpalota	26	6	12	8	27:25	23
16. O. Kohász	26	8	6	12	26:36	23
17. Székt. MÁV	26	7	7	12	20:30	23
18. BKV Előre	26	5	6	15	14:31	19

Főlényes NSZK győzelem Isztambulban

Az NSZK labdarúgó-válogatott, amely összel saját otthonában csak 1:1-es döntetlent ért el Törökország ellen, az EB-selejtező vasárnapi, isztambuli visszavágóján 3:0 (1:0) arányban nyert. Müller két, Róppel egy gólt szerzett. Az NSZK-nak három mérkőzésből öt. Törökországnak pedig 3 pontja van, a lenevelek egyszerű mérkőzések és akkor nyertek az egyelőre még pont nélkül álló albánok ellen.

Színház Képzőművészet zene Irodalom Film

Gobbi Hilda újra a Nemzetiben

Egy kicsit újjászülettem

A hír, akár az élet nagy eseményei, fordulatai, vagy a színpadi remekművek tartalma, belefér egy tömönlatba: Gobbi Hilda visszaszerződött a Nemzeti Színházhoz. Igen ám, de ez a néhány szó sok mindent felkavar, sok szunnyadó emléket kelt életre mindenkiében, akinek a legkisebb köze is van a színházhoz, akár a nézőtérhez, akár a kulisza mögötti világhoz.

Kezdjük a végén! Hogyan is történt?
— Reggel fél kilenckor csörgött a telefonom — mondta Gobbi Hilda. — Both Béla igazgató jelentkezett: „Gyere vissza hozzánk!” Azt feleltem, erre alszom még egyet. Aludtam is, és utána úgy döntöttem: igent mondom.

— Mire kellett az alvás?
— Talán arra, hogy az egész életemet végigálmodjam. Ebbe beletartozik az a szoros érzelmi kapcsolat, amely engem a József Attila Színház tagjaihoz, vezetőségéhez köt, mert ők voltak azok, akik emberi jóságukkal, szeretetükkel jóformán zökkenés nélkül segítettek át a nehéz időkhöz. Aztán visszaálmódtam a fiatalságomat, amelyben a Nemzeti Színháznak jutott a főszerep, hiszen növekedtem korom után rögtön odakerültem, és huszoneg évig voltam tagja, minden idegszálam hozzá fűződött. A Nemzeti Színházban nemcsak a Nemzeti Színházat szerettem, hanem a Hárti nénitől, a régi büféstől kezdve az igazgatóig lényegében mindenki harmincéves barátom volt.

— Szavaiból kiderül, hogy mégiscsak kiheverte a tizenkét esztendő...
— Kihevertem. Mert ahogy öregsünk, bölcsőbbé válunk. Amíg fiatalok vagyunk, ez közhelynek hat, de később magától értetődővé érik. Év-ről évre mindinkább ragaszkodunk az örök szerelmekhez.

— Hogyan ez az örök szerelem csakugyan a Nemzeti Színház, azt szentgyörgypusztaí otthonnal is bizonyítja. Összegyűjtötte, beépítette a régi Nemzeti Színház épületének néhány emlékét, maradványát... A női öltözők ajtóit. Meg a legendás kiskaput, hogy most csak ezeket említsem...
Nevet:
— Valóban a kiskapu kulcsa is nálam maradt, és szabadimentálisabb volt, mint ahogy azt kívülről elképzeleltek. És hogy ezt még fokozzam: a visszatérés is furcsább, és másfajta öröm. Csupa várakozás, csupa izgalom vagyok. Sőt, egy kis szorongást is ér-

tetem, szerepválogatással. Sosem mondtam, hogy ezt vagy azt a szerepet szeretném eljátszani. Az eszményképem Sugár Károly volt, a kiváló epizódszínész. És örök hitvallásom, hogy kétféle színész van: karakterszínész és rossz színész. Hogy mit szeretnek? Az egy felkiáltásba is süríthető, már csak azért is, mert érzelmeik gyűltek össze bennem, töményen mindaz, ami a mondanivaló mögött rejtőzik.
— Változik-e az életmódja most, hogy visszatér a Nemzeti Színházhoz?
— Változik. Az a szándékom, hogy jobban megválogassam a könnyű műfajban való szerepléseimet. Vagyis kevesebbet, jobbat, szebbet.
— S a Szabó néni?
— Attól nem válok meg. Nem, én nem szégyellem a népszerűséget, hiszen az valóban annak a közönségnek a szeretete, amelyért mi, színészek élünk. A közönséget nem kiszolgálunk, hanem szolgálnunk kell, mert csakis ketten, vele együtt alkothatunk egészet. Egyébként ismétlem: a József Attila Színházhoz fűződő szeretetem nem hűnyt ki, s megállapodtam, hogy minden évadban elvállalok ott is egy szerepet.

— Mit csinál a színházon kívül?
— Magnószalagra mondom az életem történetét. Azt hiszem, ez olyan hosszú, hogy be sem fejezhetem, mielőtt az életemet fejezném be. Most, amikor közben arra kényszerülök, hogy vissza-vissza nézzek, látom, mennyire viharos volt minden... Nyilván én kavarom ezt a forgatagot magam körül.

— Mindezt alighanem azért is érzi, mert lelke mélyén megint a régi Gobbi Hilda tetre kész szenvedélye lángolt fel...
— Alighanem. Az igazság az, hogy fájó szívvel távoztam a József Attila Színházból, és örömmel érkeztem haza a Nemzetibe. Nem vitás, hogy egy kicsit újjászülettem most. Legalább húsz évet fiatalodtam vissza. S ez igazán rám fér. Ez persze nem jelenti azt, hogy el akarom felejtetni az elmúlt tizenkét évet. Sem a jót, sem a rosszat...
A beszélgetés végén azon tűnődöm: Gobbi visszaszerződése alkalmából kit ünnepeljek, kinek gratuláljak? Neki-e, vagy sokkal inkább a Nemzeti Színháznak? Ha legjobb várakozásaink valóra válnak, alighanem mind a kettőnek.

PANZIONÁRIA

ÚJ KÖNYVEK

Korunkban, sajnos, elvétve előfordul, hogy nem mindig óda érkezik az ember, ahová indult. Így járt idős barátom, Boldi bácsi is. 75 éves korában elhatározta, hogy végre megnézi egy darabot a világból. Összekuporgatott pénzén befizetett egy párizsi utazásra. Sikerült is meglátnia az Eiffel-tornyot és a sokat megénekelt párizsi háztetőket, de csupán madártávlatból, mert álarcos banditák közbejötték a repülőgépet tovább-száguldt a felhők felett, és megérkezett Panzionária álmába. A név Boldinak nem mondott semmit. És ezen nem is csodálkozott, elvégre amióta utoljára vizsgázott földrajzból, jó néhány új állam keletkezett. A többi megdöbbsen utassal együtt a tranzit várótermében várta sorsa további alakulását, amikor meglepetésére a megafon saját nevét harsogta, kérve, hogy fájadjon a kijáratához.

Odafaradt, és meglepetése ámulattá nőtt, mert biborpiros szőnyegen küldöttség fogadta, harsány éljenzéssel. Mentegelt, hogy itt valami tévedésről lehet szó, de a csupa fiatal emberből álló küldöttség vezetője megnyugtatta, hogy szó sincs tévedésről. Eppen őt várták, hogy elfoglalja a számára fenntartott kivételes állást.
— Állást? Ne tréfáljanak az urak, én már tizenöt éve nyugdíjas vagyok.
— Eppen ezért vártuk önt. Államunk ugyanis korszerűsítő tervet valósított meg. Rajtunk, hogy amióta csak ember él a földön, mindig kihasználják a fiatalokat. Sőt, ez a szó nem is fedi a fogalmat: kizsákmányolták őket. Szegény fiatalok, tele voltak élet-erővel, illúziókkal, vágyakkal, és ahelyett, hogy élvezték volna kedvükre az életet, napjaik nagy részét munkával töltötték, ami lefogalalta energiáikat, felemésztette fizikai és szellemi erőiket. Az élet élvezetere nem jutott elegendő idejük. Ezért idegesek, kiábrándultak voltak, lázadoztak, követelőztek, de hiába... A történelemben először mi változtattunk ezen: megfordítottuk az élet eddigi rendszerét. A játékos, boldog gyerekkort, amire mindenki visszavágyik, meghosszabbítottuk a hatvanadik

életéig. Amikor is megkezdődik a komoly munka kor-szaka. A fiatalok pihennek, szórakoznak, élvezik a szerelem, a barátság, az utazás örömeit, tehát azt teszik, amire vágyunk. Boldogok viszont az öregek is, akiket más, kevésbé haladó szellemű társadalmak nyugállományba helyeznek. Mig a fiatalok egy részének nem jülük a foga a munkához, az öregek szívesen elvállalnak mindent. Gyakran három fiatal helyett is dolgoznak. Tele vannak ambícióval, mert meg akarják mutatni, hogy még bírják az iramot. Ettől gyakran valóban meg is fiatalodnak. No, azért nem annyira, hogy abba kelljen hagyniuk a munkát. Előnyük, hogy megfontoltak, és nem vetik el a múlt eredményeit. Ragaszkodnak például az időálló, vastag falakhoz, nem építé-nek kártyavarákat, lassúbb tempóra állítják be a mozgólépcsőket, és igyekeznek kiküszöbölni a lármát. Nem igénylik még a hat-nyolc órai munkaidőt se, mert hajlott koruk miatt kevesebbet állással is beérik.

— No, és a fiatalok?
— Ők játszanak, illetve úgy élnék, mintha játszanának, el-lentétben az öregekkel, akik úgy dolgoznak, mint a boldogan játszó gyerekek. És rendszerüknek megvan a közgazdasági haszna is: az öregek igénytelenebbek, kevesebbet fizetssel is beérik. Sőt, olyan is akad, aki akár ingyen is szívesen dolgozna. Amit tehát az öregek megtakarítunk, odaadjuk a fiataloknak, hadd szeressenek maguknak elegáns otthonokat, drága autót, kedvük szerint szórakozzanak, és az eddiginél is több ajándékkal halmozzák el gyerekeiket. Hadd lakjanak jól örömmel, szinte a csömörig, mire elérkeznek a munkával járó öregségig.

— De... kérem... én...
— kezdte Boldi bácsi, ám a megafon közbeszólt:
— Szíves tudomásukra hozzuk, hogy a nem Panzionária-ába indult utasokat sürgősen visszavisszük eredeti rendeltetési helyükre.

Igy néhány óra múlva Boldi bácsi megérkezett egy elmaradt országba, ahol még mindig a fiatalok dolgoznak.

Molnár Gábor—Hegyi Margit: **NEGY HÁGO SZIKLAVADONÁBAN**

A szerzőházaspár útkönyve második mongóliai útjuk élményeit tartalmazza. A naplórészletek izgalmasan közvetítik napi „fel-felvezéseket” — múzeumok, kolostorok féltve őrzött kincseinek felvillanását, a barlangi festményekkel való ismerkedést, a moncsokok kihálóféltben levő népével kötött barátságait — és a korszerűsűd, mai Mongóliát. Mindezt gazdag fekete-fehér és színes képanyag illusztrálja.

Alba de Céspedes: A BABA

A népszerű olasz írónő regényeinek főhőse, a keresett ügyvéd figurája Irodalmunkban sem ismeretlen. A történet amolyan huszadik századi Noszty fiú esete Tóth Marival — a különbség csak a szereposztásban van. A gazdag jogász, a dzsentri típusa beleszeret egy szegény lányba. A fordított szereposztásnak megfelelően a lány családja igyekszik kihasználni a férfit — az ajándékok tárházában még a briliáns gyűrű is szerepel — ám az utolsó pillanathoz az ügyvéd összes ábrándja, a lány családjának minden reménye szertefoszlik, és tanulságképpen nem marad más, mint az elkészítendő olasz valóság.

Céspedes nemcsak a cselekmény boncolgatásának ismeri minden csínját-bínját, hanem belelát az emberi lelkebe is; így lesz műve a szerelmi történeten túlmenően kitűnő társadalmi-lélektani regény és kronikája egyben egy szegény dél-olaszországi parasztcsalád sikertelen felkapaszkodásának. A táj atmoszféráját is feltűző, izes olasz nyelvet Székely Éva ütötte át magyarul. Fordítása pontosan tükrözi az olasz vidék és város nyelvi, életfelfogásbeli különbségeit.

Oldrich Danek: A KIRÁLY MEGFUT A CSATABÓL

Luxemburg Jánosról, a XIV. században uralkodó cseh királyról szól a neves cseh író regénye. A 14 éves korában trónra került Jánosnak a korabeli krónikák szerint is sok volt abból, amit Katona József — „Bánk bán”-jában — „lézengő Ritter”-nek nevez. Ezt a kalandokat kereső kóbor lovagot ütköztet Danek — nemegyszer túlságosan „észletességgel, önmagát ismételve” — a Jánosban szintén élő államférfival és háttérrel. Szemléletes a korabeli Prága és Kolín leírása, s az udvari emberek, főpapok, főurak mellett megismerkedhetünk verbó plebejus alakokkal is. Ezzel együtt sem mondható azonban, hogy ez a könyv a mostanában különben is sokat vitatott műfaj, a történelmi regény valamiféle remeklése volna.

Sok részletében érdekes; egészében elnagyolt, terjedős „A király megfut a csataból”. Hubik István fordította — szabatos magyarsággal — Danek munkáját. A fordító mellett azonban egy rövidítőre is szükség lett volna.

Alkalmi szerzemény

Jean Cocteau fenti című versét (illyés Gyula fordításában) rejtélyünk vizsz. 1., függ. 17., 57. és vizsz. 8. számú sorában rejtettük el.

Vizszintes: 14. Így jár a fall óra ingája. 15. Egyes virágok és gyümölcsök természetének formája. 16. Szinművész (ildikó). 18. Patet... 20. Valamely hangor kilencedik foka. 21. „A... de l'Esten (Ady-vers címe). 22. Kereskedelmi rövidítés. 24. Foglalkozási ág. 27. Könnyű evezős sportcsónak. 28. Megfordított fej! 30. ...harmadik oldala. 31. KOÁ. 33. Egyformán hangzó betűk. 34. Atta... (Heine szatirikus költeménye). 36. Hangtalanul kábit. 37. Da... (Mozart sok operájának szövegrója). 38. Talkum. 40. Régi török megszólítás. 42. Héllium. 43. ...Bekr (az első arab kallifa). 44. Nem ugyanaz. 47. Rak. 49. Csak a végén ellenzi! 51. Felteszi az... a pontot. 52. Cserépből. palából és zsúpból is készítik. 54. Ön és foszfor. 56. SRA. 57. Személyes név. 58. ...holand! (Wagner-opera címe). 60. ... a vadon fla (egykorl film alakja). 62. Léte. 63. Község Komárom megyében. 65. Svéd természetű. 68. Francia filmszár. 69. Összevissza túr! 69. A Bolívia és Paraguay közötti háború elnevezése (1832-1835). 71. Evi betűi keverve. 72. Fuszulyka felszólt az árá. 74. Utána a szedést azonnal el kell végezni. 76. Z. P. 78. Déli étkezés. 80. Jó ízű almafajta. 81. Citrommal, rummal, vagy tejjel is isszák. 83. Nagyobb mennyiségű áru. 85.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98

Közgazgatási központ Franciaországban. 87. Meghatározott terület. Független: 1. Római szám tízen alul. 2. Ajándékos. 3. Felső fok jelre fordítva. 4. Idegen női név. 5. Jürgens keresztnéve. 6. Kiesinytű. 7. Betű kijelző. 8. Szovjet filmrendező (előtte keresztnevének kezdő betűje). 9. Tűzhányó Szicíliában. 10. Takarékpénztár. 11. Fogalt használja. 12. Porció. 13. Orosz férfinév. 19. Űlőalkalmatosság. 23. Vitaminhiány következtében a forró égövön fellépő betegség. 24. Kettős betű. 25. Rab szigetének korábbi neve. 26. A mondani ige egy régebben használt alakja. 29. Gyújtópont. 30. Allatok tekvőshelye. 31. A nagy francia forradalomban az alkalmányozó nemzetgyűlés (1792-1793). 32. A második. 35. Úres lap! 37. Nálunk is járt angol oratórium- és dalnév (Peter). 39. Levesfajta. 41. Az USA politikai rendőrségének rövidített neve. 42. Vissza tekint. 45. Margója. 46. Elpusztulni (el...). 48. Lécszerkezetű ablak-rács. 50. Eképpen. 53. Magyar műkorcsolyázó volt (Jenő). 55. Becézett férfinév. 59. Kágyló alakú csörög fuvala. 61. Eltört a mécses. 64. Edzhető vas. 67. A di- csőség koszorúja. 69. Német származású francia költő, műfordító (Paul, 1920). 70. Ozmi- um. 71. Görög betű. 74. A Kis-Szunda-szigetek egyike. 75. Elképzelés. 77. Község Pest megyében. 79. Egymást követő betűk. 81. Sporteszköz. 82. Helyhatározó. 84. Szolmizációs hang- red. 86. Fordított állóvíz. 87. Kiejtett betű. 88. Hely- rae. 89. Beklédhető 1971. évi május hó 22-ig.

A PILLANAT MEGMARADT

Igor Sztarvinszkij meghalt; a már életében klasszikussá lett művész visszavonhatatlanul a hallhatatlanok közé került. Az ember eltávozott, maradt a mű. A Petruska, a Tavasz áldozat, a Tűzmadár, s a többiek mind. Marad a zene. Hangjegyekben és hangszalagokon. Zenekarok hangszerein. A fülünkben s az emlékezetünkben. Pedig még nem is oly rég volt, hogy itt járt, itt vezényelte muzsikáját, és egy megfáradt, egy pihenő percen, a hangversenydobogón, kottaalványok, hangszerek, székek között, amikor a zenekar — szünet lévén — odakint cigarettázott valahol, beszélgettünk vele utoljára. A pillanatot megmaradt. Igor Sztarvinszkijra így is emlékezünk.

Ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit az újjáépített Fővárosi Operettszínház a Csárdáskirálynővel. Az előadás legtöbb tapssal köszöntött szereplője Honthy Hanna volt, aki közel egyéves szünet után lépett fel ismét Cecilia szerepében. Honthy Hanna 1917-ben, 54 esztendője énekelt először egy pozsonyi Csárdáskirálynő előadásán Vereczky Szilviát.

Az előadást Vámos László rendezte, a sikerben a többi szereplő: Lipcsei Edit, Marik Péter, Németh Sándor, Lehoczky Zsuzsa, Latabár Kálmán, és Pagonyi János is osztozott.

LENGYEL filmkritikusok összeállították 25 év legsikeresebb lengyel filmjeinek listáját, jelenti a Kierunki című varsói folyóirat. Az első helyre egyhangúlag a „Hamu és gyémánt” került, utána a „Mater Johanna”, a „A fekete föld sója”, az „Eroika” és a „Kés a vízben” című filmek következnek.

Közzétették a választások eredményét 98,7 százalékos részvétel

Az országos választási elnökség közleménye

Az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsok választása, a választási törvény előírásai szerint törvényesen, rendben lefolyt.

A névjegyzékbe és pótnévjegyzékbe felvett választójogosultak száma összesen: 7 432 420.

Az országgyűlési képviselők választásánál 7 334 918 választójogosult állampolgár (98,7 százalék) élt szavazati jogával. Nem szavazott 97 502 választópolgár, a választójogosultak 1,3 százaléka.

Az országgyűlési képviselőjelöltekre leadott szavazatok közül érvényes 7 258 121 (98,9 százalék), érvénytelen 76 797 (1,04 százalék). Az országgyűlési képviselőjelöltekre (jelöltekre) adtak 7 189 125 szavazatot (99,0 százalék).

Felavatták a Debreceni Házigyárát

1968 augusztusában kezdték építeni az országos házigyártó hálózat újabb egységét, a Debreceni Házigyárát. A beruházás, amely több mint 500 millió forint fejlesztési költséggel épült, tavaly októberben fejeződött be, s november 6-án már megkezdődhetett a próbaüzem. Ez év tavaszán a tisztántúli városban felépült az első 30 lakásos kísérleti házigyári lakóház, s az építők az új lakóömbben már csaknem 120 lakást összeszereltek az új gyár termékeiből.

A Hajdú-Bihar megyei párt-, állami és társadalmi szervek képviselőinek jelenlétében ünnepélyesen felavatták az új házigyárát. Az avató ünnepségen részt vett Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Hajdú-Bihar megyei 4-es számú vá-

lasztókerületének országgyűlési képviselőjelöltje, Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter és Karakas László, az MSZMP KB tagja, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság első titkára.

Bondor József miniszter mondott avató beszédet. Hangsúlyozta a Debreceni Házigyár jelentőségét, amely évenként 2500 lakás elkészítésével járul hozzá Debrecen, a Hajdú városok és Szabolcs-Szatmár megye lakásgondjainak enyhítéséhez. A miniszter köszönetet mondott azoknak a munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek és szovjet szakembereknek, akik fél évvel a kitűzött határidő előtt üzembe helyezték a házigyárát, majd kitüntetésekkel adták át az előkészítési és építkezési munkákban kitűnt dolgozóknak.

Kilenc százalékkal többet vásárolt a lakosság az év első negyedében

A Belkereskedelmi Minisztériumban elkészítették a gyorsjelentést az első negyedévi áruforgalom és az árak alakulásáról. Eszerint 1971 első három hónapjában 82,9 milliárd értékű áru fogyott, 9 százalékkal több, mint a múlt év azonos időszakában. Az árszínvonal kerekén 1 százalékkal nőtt.

Az élelmiszerboltok 15,3 milliárd forint értékű árut adtak el, ez 7 százalékkal haladja meg a tavalyit. A húseladás megfelelő volt, a sertéshús aránya nőtt. A csirke és a tojás szabadpiaci ára csökkent, a tojást a boltokban is 30 fillérről olcsóbban adták, mint tavaly.

A vendéglátás árbevétele 4,7 milliárd forint volt. 8,9 százalékkal nőtt. Sűrűbb és olcsóbb borokból nem volt megfelelő kínálat, az üdítő italok választéka viszont bővült, értékesi-

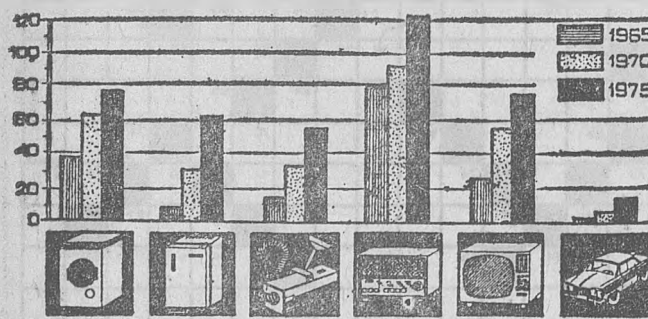
tésük nőtt. Helyenként kevés szikvizet szállított az ipar.

A ruházati kereskedelem forgalma csupán 2 százalékkal haladta meg a tavalyit, holott kínálat kedvezőbb volt az idén. Több olcsó és közepepes árú felső ruhát hoztak forgalomba, s örövendetesen javult a gyermekpulóverek kínálata.

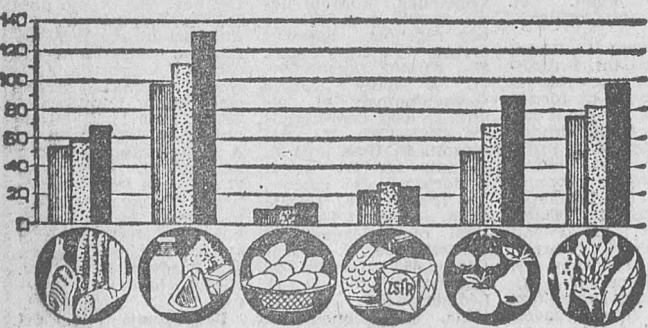
Vegyes iparikkékből 11,8 milliárd forinttal, 17 százalékkal több fogyott, mint 1970. első negyedében. A személygépkocsi-eladás megkétszereződött, s csaknem 33 százalékkal több épitőanyag fogyott. Hűtőgépből már 13-18-féle típust kínáltak, de forgótárcás mosógépből hiány volt. Rádióból - választékos és gazdag kínálat mellett - viszonylag kevés fogyott.

A vállalatok prognózisa szerint az év második negyedében a tavalyinál 9 százalékkal lesz nagyobb az áruforgalom.

Két ötéves terv között

SZÁZ HÁZTARTÁSRA JUTÓ TARTÓS FOGYASZTÁSI CIKKEK (darab)

AZ EGY LAKOSRA JUTÓ FOGYASZTÁS (kilogramm)

Timár Mátyást fogadta a francia kormányfő

Előadás a magyar-francia gazdasági kapcsolatokról

Timár Mátyást, a Minisztertanács elnökhelyettesét fogadta Chaban Delmas francia miniszterelnök. A megbeszélésen Timár Mátyás tájékoztatta a miniszterelnököt gazdasági, társadalmi életünk helyzetéről, fejlődéséről. Chaban Delmas miniszterelnök a francia hatodik ötéves terv célkitűzéseit, problémáit ismertette. Tanácskoztak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének szükségességéről és ezzel összefüggésben szóba került az európai együttműködés erősítésének gondolata, a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok bővítése.

Timár Mátyás megerősítette Chaban Delmas miniszterelnök magyarországi meghívását. A francia miniszterelnök közölte, hogy megfelelő időpontban Magyarországra látogat.

Timár Mátyás előadást tartott és kérdésekre válaszolt a Francia Gyáriparosok Szövetségében. A megbeszélésen részt vett Mól Péter párizsi magyar nagykövet, a Francia Gyáriparosok Szövetségének több vezetője, a francia külügyminisztérium képviselője és több francia nagyvállalat vezetője. Paul Huvelin, a gyáriparosok szövetségének elnöke üdvözlötte Timár Mátyást, majd a Minisztertanács elnökhelyettese bevezető előadást tartott.

— Úgy gondolom — mondotta —, hogy megbeszélésünk nagymértékben hozzájárulhatnak a magyar-francia gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez. Mi őszintén óhajtunk kapcsolataink erősítését. A történelem úgy hozta, hogy a két világháború között Franciaországnak viszonylag mérsékelték voltak a Magyarországhoz fűződő gazdasági kapcsolatai, s ennek a helyzetnek bizonyos következményei fennmaradtak a második világháború után is. Ami minket illet, Franciaországot a nyugat-európai országok között perspektívakusan egyik legfontosabb gazdasági partnerünknek tekintjük.

A továbbiakban Timár Mátyás rámutatott: Magyarország kls ország, de kiterjedt külkereskedelmet folytat. Exportunknak mintegy a harmadát a fejlett tőkés- és fejlődő országokkal bonyolítjuk le, mintegy 800 millió dollár értékben. Ha ehhez az értékhez hasonlítjuk francia exportunkat, kitűnik, mennyire csekély ez az arány.

— A francia-magyar ipari kapcsolatok erősítése — folytatta — a francia megrendelések bővítésétől is függ. Hasonló feltételek esetén misztisen választunk üzleti partnerként francia céget, de ez természetesen függ a ma-

gyar-francia kereskedelmi mérleg egyenlegétől is.

— Mindez szorosan kapcsolódik mezőgazdasági exportunkhoz és a közös piaci rendtartás problémáihoz is. Franciaországba irányuló kivitelünknek mintegy a fele mezőgazdasági élelmiszeripari termék és ezeket sújtják a Közös Piac rendelkezései. Mi diszkrimináció nélkül vásárolunk Franciaországtól, s megjegyzem: mezőgazdasági behozatalunk hozzávetőleg azonos értékű, ide irányuló kivitelünkkel. Fontos tehát, hogy mi is diszkriminációmentesen értékesíthessünk. Itt folytatott tárgyalásaim során egyetértettünk abban, hogy fontos lenne stabilizálni exportunkat és erre úgy gondoljuk, van lehetőség.

A továbbiakban Timár Mátyás rámutatott, hogy a kapcsolatok bővítésének lehetőségei: a kooperáció, a közös

vállalatok — és nagyobb együttműködésre lenne mód a harmadik piacokon is. Fejlesztési kívánjuk a magyar-francia vegyes bizottság munkáját is.

Mól Péter, hazánk párizsi nagykövete a magyar nagykövetségen fogadást adott Timár Mátyásnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének és kíséretének tiszteletére.

A fogadáson megjelent André Bettencourt tervezési és területfejlesztési miniszter, Philippe Malaud miniszterelnökségi államtitkár, René Monjeu, a tervhivatal elnöke, Henri Krasucki, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, a CGT titkára, a francia külügyminisztérium, a gazdasági és pénzügyminisztérium, valamint a francia gazdasági körök több vezető személyisége, s a párizsi diplomáciai testület számos tagja.

Az anyagi érdekeltségről, a szakemberhiányról tárgyalt a TOT ülése

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa megtartott ülésén a termelőszövetkezetek belső irányításának helyzetét vitatták meg. A tanácskozáson részt vett Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke és dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese.

Szabó István, a TOT elnöke hangsúlyozta: a tagok ott érzik magukénak a gazdaságot, ahol a belső irányítás rendszerét a szövetkezet sajátosságainak megfelelően alakították ki és a vezetés segíti az önkormányzati szervek tevékenységét. Pozitívum, hogy mind több tsz-ben kötelezik a vezetőség tagjait a rendszeres tájékoztatásra. Ezekben a gazdaságokban a vitatott témák annyira ismertté váltak, hogy a tagság a közgyűlésen a tények ismeretében megalapozottan dönthet. Az ilyen elhatározások után a tagok a terv végrehajtásáért is felelősnek érzik magukat.

A TOT elnöke kitért az egyre inkább a figyelem középpontjába kerülő, úgynevezett önelszámoló egységekre. Kifejtette, hogy ezek az önelszámoló egységek meghatá-

rozott hatáskörrel, megfelelő szervezeti és személyi feltételekkel jól beilleszkednek a szövetkezeti önkormányzati rendszerbe. Hangsúlyozta: az anyagi érdekeltségnek a munka díjazásánál az eddiginél jobban kell érvényesülnie. Vitába szállt azokkal a nézetekkel, amelyek szerint, ha jól alkalmazzák az anyagi érdekeltség elvét, akkor nincs szükség belső irányításra, minden szinte automatikusan „megy magától”. Ez a felfogás veszélyes, mert „elaltatja” a vezetést.

A beszámolóút élénk vita követte. Sokan kérték, a TOT elnöksége vizsgálja meg, hogy a jelenlegi közgazdasági szabályozók hogyan szolgálják a kiegészítő tevékenység fejlődését. Elmondották, hogy az új állattartó-telepeken nincsen elegendő szakember és a téveszek számveteli szakembereinek képzése is akadozik. Elhatározták, hogy a TOT a MEM-mel együtt összegyűjti a jól irányított téveszek vezetés módszereit, gazdálkodási tapasztalatait, bérézési módszereit és az anyagot a közös gazdaságok rendelkezésére bocsátja.

Óvodák, bölcsődék száza

Az elmúlt ciklusban alighanem az a parlamenti interpelláció váltotta ki a legnagyobb visszhangot, amellyel Pázt Árpád képviselő fordult a pénzügyminiszterhez: a bölcsődék, óvodák, napköziotthonok tuatjai épülnek tár-

sadalmi összefogással, ha a pénzügyi rendelkezések is támogatnák ezt a mozgalmat. Az interpellációnak volt fogamatja: pénzügyminiszteri rendelet látott napvilágot, amely lehetővé tette, hogy a különböző szintű tanácsok központi költségvetési szervekkel, társadalmi szervezetekkel, vállalatokkal, szövetkezetekkel közösen létesíthessenek, illetve közösen tarthassanak fenn gyermekjóléti intézményeket.

A rendelkezést követően országos méretű társadalmi akció bontakozott ki, s már adig is óvodák, bölcsődék százait hozták létre közös erőből. több százmillió forintos közös költséggel.

A fővárosi üzemek, vállalatok, intézmények a tanácsi fejlesztési alapokból rendelkezésre álló, mintegy 60 millió forintot a következő néhány évben körülbelül 80 millió forint vállalati támogatással egészítik ki. Így a kerületek — a különböző üzemekkel kötött szerződések alapján — körülbelül ezer óvodai helyet létesíthetnek. Kőbányán például 300 óvodás kóru gyermek intézeti nevelése válik lehetővé a helybeli üzemek segítségével. A bölcsődei hálózat fejlesztésében is szélesedik a tanácsok és az üzemek összefogása. Zuglóban a Danuvia gyár mintegy másfél millió forinttal, a Metró Vasút Vállalat egymillió forinttal járult hozzá új bölcsődék építéséhez.

Budapesti Erőtagarmánygyár

FELVÉTELRE KERES SEGEDMUNKASOKAT, VILLANYSZERELŐ, ÉS MOLNAR SZAKMUNKASOKAT.

Kereseti lehetőség:
Segéd- és betanított munkások 2300—2500 Ft

Szakmunkások 2500—2800 Ft

Minden második héten szabad szombat.

NAPI 4 FORINTÉRT ÜZEMI EBÉD

A telepen belüli munkásszállóval rendelkezünk, hol 8-10 főt tudunk elhelyezni.

JELENTKEZNI LEHET:

Budapest, IX. Soroksári út 33.

Lantos Péter üzemvezető.

Magyar-szlovák együttműködés a textiliparban

Pesti Ernő könnyűipari miniszterhelyettes a KGST-országok közötti együttműködés kiváló példájának nevezte a magyar-szlovák textilipari szimpozion. A tanácskozáson részt vett a csehszlovák textilipari delegációt vezető Havlin Bokuzláv miniszterhelyettes, valamint a Szlováktex textilipari intézet és a hazai könnyűipar számos szakértője.

A szimpozionon vázolják a magyar textil- és ruházipar fejlődésének lehetőségeit, a negyedik ötéves terv előirányzatait is. A magyar textilipar termelése öt év alatt 40 százalékkal emelkedik, és 7 százalékkal növekszik a szintetikus szálak felhasználásának aránya. Ez a nagyrányú fejlődés meglévő gyáraink gyors korszerűsítésével és az iparágai termelőegységek mintegy felének teljes rekonstrukciójával hajtható végre.

Több mint ötezer úttörő és kisdobos képviselőben tanácskozott a békéscsabai úttörők parlamentje. A pájtások arról számoltak be, hogyan teljesítették az úttörőmozgalom negyedszázados jubileumára tett vállalásokat.

REKORD. Új alföldi rekorddal zárták az első negyedévet a Nagyalföldi Kutató- és Fel-táróüzem olajkutatási: a hő-mezővásárhelyi 1-es fúrási ponton elérték az eddigi leg-nagyobb mélységet, 5250 métert.

Angliában a munkanélküliek száma elérte a 815 ezret. Ilyen nagyrányú munkanélkülségre az elmúlt 30 év alatt nem volt példa.

AZ ORSZÁG legtakarék-sabb megyéjé közé tartozik Győr-Sopron megye, ahol a lakosság betétállománya évente több mint 200 millió forinttal gyarapszik. A múlt év végén 1,6 milliárd forint volt a megye lakosságának megtakarított pénze az OTP széjfeiben.

Hazaérkezett az NDK-ból a nácinus üldözöttjei bizottságának küldöttsége, amely Gáfi Ödön elnök vezetésével Berlinben részt vett a sachsenhauseni nemzetközi bizottság ülésén, valamint az egykori Sachsenhausen koncentrációs tábor felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

A milánói nemzetközi vásár magyar turistikai pavilonját meglátogatta Matteo Matteotti idegenforgalmi és művészetiügyi miniszter, és beszélgetést folytatott az Országos Idegenforgalmi Tanács képviselőjével. A miniszter elismerését fejezte ki a magyar turisztikai kiállításról. utalt a magyar-olasz idegenforgalmi kapcsolatok fejlődésének jó kilátásaira.

Vadászvacsorát adott a bécsi Mátyás-pincében Földes László mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a budapesti vadászati viláckiállítás magyar kormány megbízottja. A vacsorán megjelent Oskar Weins, osztrák mezőgazdasági miniszter, az osztrák külügyminisztérium képviselőjében dr. Simon Koller nagykövet, valamint Hans Kottulinsky, a vadászati viláckiállítás osztrák kormány megbízottja.

Jugoszláviának április 1-ére virradóra, a lebonyolított népszámlálás adatai szerint, 20 millió 504 ezer 516 lakosa volt. A népszámlálás kimutatta, hogy 682 ezer jugoszláv állampolgár dolgozik külföldön, ebből 282 ezer horvátországi lakos.